

סיפורם המופלא של תורמי כליה

על הניסים

מתנת חיים | חנוכה תשפ"ד

במשך שש
וחצי שנים
המתין הרב
יחיאל כהנוביץ
לרגע שבו
יתחזק **נתנאל**
הקטן ויוכל
לקבל כליה
את הרגע
הגדול הוא
לא מסוגל
לשכוח, וגם
לא את שאלתו
של נתנאל:
**"עכשיו
אהיה ילד
רגיל?"**

בשבילה ולד

תורה ותרומה

מה הפך את **רכסים** בשנה האחרונה למעצמה של תרומות כליה? שבעה אברכים שתרמו את כלייתם התכנסו יחד כדי לשתף בכל רגע ורגע מהחוויה המעצימה > ומה הם מיעצים לאחרים שמתעניינים בתרומה?

4 תורה ותרומה

מה הפך את רכסים בשנה האחרונה למעצמה של תרומות כליה? שבעה אברכים מהיישוב שתרמו את כלייתם משתפים בחוויה המעצימה

10 בשבילך, ילד

במשך שש וחצי שנים המתין הרב יחיאל כהנאביץ לרגע שבו יתחזק נתנאל הקטן ויוכל לקבל כליה. את הרגע הגדול הוא לא מסוגל לשכוח

12 נלחם על החיים

הרב נערן אשחר הקדיש את כל חייו למען הזולת. ארבעה חודשים אחרי שתרם כליה הוא נפל במלחמה

14 בדרך הישר

כשהרב שמעון בן ישר החליט לתרום כליה הוא לרגע לא שיער שיתרום לאחד מראשי הכולל שלו. ואיך אביו, הרב משה בן ישר ז"ל, קשור לסיפור?

16 הצלה מהדרום

דוד ברזילי רצה לתרום כליה לחבר טוב, יוסי שטרהל ביקש לתרום כליה כדי להרבות שלום בעם ישראל. בסופו של דבר נפגשו דרכיהם

20 תרומה מן הישיבה

הרב שלמה פרידמן, ר"מ בישיבת כרם ביבנה, תרם כליה, ומה המסר שלו לתלמידיו?

22 חלום של נתינה

בערב שבו יצאה יהודית אהרונה לתרום כליה, יצאה בתה לפגישה למטרת שידוך ושבועיים לאחר מכן התארכה

24 לתת בשביל לתת

במשך חצי שנה המתין נפתלי פינקלשטיין לתרום כליה, אך בערב הניתוח פרצה המלחמה והובילה לדחייה. כעת הוא משתף בתהליך

26 המסע אל התרומה

לעקב מאיר עבאדי נודע בפתאומיות שכליותיו קרסו, ובתוך תקופה קצרה הוא התבשר על כך שיש לו תורם - הרב ישראל כהן מחיפה

28 מלונדון תצא תרומה

שרה ווסנר המתגוררת בלונדון טסה לארץ שלוש פעמים כדי להיבדק ולתרום כליה, אך היא רואה זאת כהשקעה שולית

30 לחזור לחיים

אחרי שנתיים של בדיקות וציפייה גדולה לניתוח, הגיע היום בו תכנן שמואל הבר לתרום כליה, אלא שאז הודיעו לו כי הניתוח לא יתקיים

שלום וברכה.
מצויים אנו בימים לא פשוטים.

על המלחמות
מלאה הארץ חמס!
המלחמה בעיצומה...

רבים מסרו נפשם על קידוש ה', ביניהם תורם כליה יקר שלנו, בנים של תורמים וקרובי משפחה מדרגות קירבה שונות. כולנו אחים והכאב לופת!!

ובתוך האימה והחשיכה
אנו זוכים לראות נקודות של אור.
על הניסים - למרות המצב, מידי שבוע מתרחשים הניסים המדהימים האלה.. עוד ועוד חולים חוזרים ב"ה לחיים תקינים ובריאים

ועל הפורקן - נחלצים ממכונת דיאליזה.. וכי יש פורקן גדול מזה?
על התשועות - אדם שתורם כליה זוכה להושיע את החולה ואת בני משפחתו ואת כל המעגלים הסובבים אותו ולהוריד ישועה ורחמים לעולם,
בימים ההם.. בזמן הזה...

בימים אלה, ימי החנוכה, אנו מעלים על נס את תורמי הכליה, ענקי הרוח, על שנכנסו לחדר הניתוחים והעניקו חלק מגופם, עבור הזולת, מתוך אהבה וערבות הדדית נדירה!
שלהבת מאירה ומחממת שמפיצה אור מקצה העולם ועד קציהו. ועדיין...

מעטים מול רבים.
עוד רבים הם חולי הכליות ומטופלי הדיאליזה אשר משוועים לצאת בע"ה מאפילה לאורה.

נמשיך להפיץ את הטוב ולהביא את העולם למקום מתוקן יותר בע"ה

"נר לאחד... נר למאה"

בתפילה לבורא עולם,
שיעמוד לנו בעת צרתינו ויריב את ריבנו.. וינקום נקמתנו, ימסור טמאים ביד טהורים ויעשה לעמו ישראל תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה...

חנוכה שמח ובשורות טובות!!

ר. הבר

**שם עולם
אתן לו**

חברת מרגשת זו וכלל פעילות
עמותת 'מותנת חיים' לזכרון עולם
של מייסד העמותה ומי שומר נפשו
למענה ולמען כל
חולה כליה באשר הוא

**הרב אברהם
ישעיהו הבר זצ"ל**

שלנו ושלכם, שלו הוא
תהא נשמתו הטהורה
צורה בצרור החיים

מתנת חיים
מתנדבים למען השתלת כליה
מיסודו של הרב ישעיהו הבר זצ"ל

מתנת חיים, כנפי נשרים 15,
בית התאומים גבעת שאול ירושלים
טלפון: 02-500-0755 מקט: 072-255-5757
info@kilya.org.il | www.kilya.org.il
מוקד תרומות: *2716

מ"ל: ירח טוקר | עריכה גרפית: ח. סין שלום | עריכה: הדס אביק
הפקה: מירי שבתאי | שיווק ופרסום: פרסום חן
ציילמים: גלית אבני כהן, יואל סויסה, פסי קוקבקה
אלחנן קוטלר, מילנה כהן, דוד שושן, שניאור שיף

**מה הפך את רכסים
בשנה האחרונה
למעצמה של תרומות
כליה? שבעה אברכים
מהישוב שתרמו את
כלייתם התכנסו יחד
כדי לשתף בזיכרונות
מהחוויה המעצימה
< ומה הם מיעצים
לאחרים שמתעניינים
בתרומה?**

יוסף כהנא

תורמי רכסים (מימין לשמאל): הרב קושלנד, הרב שכטר,
הרב כהן, הרב שאזו, הרב קליין, הרב דיויד

תורה ותרומה

לפני כחצי שנה, כשהגיע ר' אריה, תושב רכסים, לבית החולים איכילוב, לבדיקות לקראת תרומת כליה, קיבלו אותו שם

בפליאה גדולה: "גם אתה מרכסים?" התפעלו. גם כשזומן לוועדה במרכז להשתלות בתל אביב, וציין את יישוב מגוריו, שאלו אותו בהומור: "תגיד לנו, מה קורה אצלכם ברכסים, איך זה שכל התורמים מתקבצים דווקא אצלכם?"

ואכן, נראה כי בשנה האחרונה הפך היישוב רכסים, ממלכת התורה של הצפון, לאחד היישובים המובילים בתרומות כליה. לא מעט תורמים יצאו ממנו, ומסתבר שיש גם רבים המתעניינים בתרומה ומצויים בימים אלו בתהליכי התאמה. יצאנו לפגוש כמה מהתורמים הטריים, לשוחח איתם, ולשמוע על הסיפורים המרגשים שמאחורי תרומותיהם.

ההחלטה: "להציל חיים"

את הרב אייל קליין אנו פוגשים בסמוך לבית המדרש 'אוהל מלכה' בו הוא לומד מידי יום. כשלושה חודשים חלפו מאז שהוא תרם את כלייתו, והוא מספר על כך: "אני רואה חשבון במקצועי, ולפני כמה שנים הגיע אליי יהודי יקר מאוד שתרם כליה וביקש שאחתום לו על טופס מסוים של ביטוח לאומי כדי לקבל פיצויים מהמדינה, כחלק מהזכויות שמגיעות לתורמים. באותו זמן שמעתי ממנו על התרומה, וזו הייתה הפעם הראשונה בה עלה בדעתי לתרום. כמובן שזו לא החלטה שמתקבלת ביום אחד, ועבר זמן עד שהחלטתי סופית לגשת לכך".

גם הרב צבי דיוד הוא תורם נלהב שהצטרף למשפחת מתנת חיים בחודש אלול האחרון. "הרעיון הבשיל אצלי במשך כחמש שנים", הוא משתף. "קראתי לא מעט חוברות עם סיפורי תורמים וגם נחשפתי מידי פעם לאנשים שתרמו. את הדחיפה החזקה קיבלתי כשהחברותא שלי בכולל תרם גם כן. מכיוון שהייתי קרוב אליו, מצאתי את עצמי כשאני מלווה את כל התהליך - מרגע קבלת ההחלטה, ועד לתרומה ולהחלמה המלאה. כשהוא היה אחרי כל ההתאוששות וההחלמה, אמרתי לאשתי משפט אחד: 'אני תורם', והיא אישרה את הרעיון מיד, לרגע לא היססה. שנינו הרגשנו שהגיע הרגע שהדבר יגיע לכדי מימוש".

הרב דיוד הגיע למתנת חיים אחרי חג

הפסח האחרון, הוא מילא את הטפסים ויצא למסע הבדיקות. "השתדלתי לעבור את התהליך במהירות, ואני חייב לציין שנלוותה לכך התרגשות גדולה. באופן כללי אני אדם שלא ממהר ללכת לרופאים, לא מתוך זלזול חלילה, אלא מתוך אמונה בכך שאם מרגישים טוב אין טעם לחפש בעיות. זו הפעם הראשונה שבה עברתי בדיקות כה מקיפות, והרגשתי שהן סוג של תעודת בריאות עבורי. לא גמרתי להודות לקב"ה על הבריאות שנתן לי ועל כך שהכל תקין ברוך השם".

"כששמעתי לראשונה על האפשרות לתרום כליה, זה נשמע לי בהתחלה משהו מופרך", מצטרף הרב יהודה שאזו, תורם נוסף, לשיחה. "אך ככל שקראתי וחקרתי יותר על הנושא, כך היכתיה בי ההבנה שניתן יחסית ללא מאמץ רב וביציאה קלה מאזור הנוחות להציל נפש מישראל כפשוטו. זה חיזק בי את הרצון לתרום ולעשות זאת בצורה כמה שיותר מהירה".

בהמתנה לרגע הנכון

בין תורמי רכסים נמנה גם הרב ישראל קושלנדי שתרם בשנה האחרונה. "מלכתחילה כלל לא תכננתי לשתף בסיפור התרומה שלי", הוא מקדים, "גם עכשיו הפרסום לא

קל עבורי בלשון המעטה, ולמעשה רוב המכרים שלי אינם יודעים עד לרגע זה על התרומה, אבל אחרי שתרמתי הגיע לביתי רבי מהישיבה הגרא"מ קירשנבוים שליט"א, הוא דפק בדלת ושאל: 'אפשר לתת לך נשיקה?' הוא ישב בביתנו כמה דקות, ובהן הראה לנו כמה שהוא מעריך את המעשה. זה גם היה הרגע שהוא הודיע לי שאסור לי לשמור את זה ביני לבין עצמי, והצליח לשכנע אותי בעניין הפרסום".

אבל מה הוביל אותך להחלטה על התרומה? מהיכן צץ הרעיון?

"ההיכרות הראשונה שלי עם מתנת חיים הייתה כמעט כמו כולם, דרך החוברת. זה היה לפני כמעט עשר שנים, כשהיינו זוג צעיר עם תינוקת. אשתי ואני קראנו בשקיקה את סיפוריהם המפעימים של התורמים, ודרכם התוודענו גם לסבל של החולים. מעולם לא ידעתי קודם על האפשרות לתרום כליה ולהישאר עם אחת, אבל החשיפה לכך הובילה אותי ואת אשתי לבדוק את הנושא לעומק.

"קראנו המון חומרים בעניין, התוודענו גם לנושא ההלכתי סביב התרומה, ובסופו של דבר ביקשנו להיפגש עם הרב הבר. הרב והרבנית, כפי שהסתבר, הגיעו בדיוק באותו שבוע לבית חולים רמב"ם כדי

לבקר את אחד התורמים אחרי הניתוח, והם קבעו אתנו פגישה בלובי של בית החולים. זו הייתה פגישה חמה ולבבית במיוחד, כשהרב והרבנית מסבירים לנו בסבלנות על ההשלכות והתהליך. אני זוכר ששאלתי את הרב בהומור: 'האם אחרי התרומה אני אעוף ברוח?' והופתעתי לגלות שמשקל הכליה בסך הכל 150 גרם. בסיומה של הפגישה הרב שאל לגילי, וכשנקבתי בו הוא הגיב מיד: 'אתה עדיין צעיר כדי שיאשרו לך לתרום', אך הוסיף בחיוך: 'זה מום עובר...' קיבלנו את דבריו ויצאנו משם בידיעה ברורה שאם רק יתאפשר לי, בעזרת השם יבוא יום בו אני אתרום. ובאמת, בשנה האחרונה זכיתי להגשים את החלום. כנראה שהמום באמת עבר..."

ואילו אצל הרב מנחם שכטר עלתה המחשבה על התרומה לפני כ-12 שנים, כשבמתנת חיים חיפשו תרומה לאנשים מסוימים ופרסמו את סוג הדם שלהם. "באותם ימים יצרתי קשר והצעתי את עצמי. השיבו לי שכבר אין צורך עבור החולה הספציפי שרציתי לתרום לו, אך יש עוד הרבה חולים שזקוקים'. אמרתי להם שאחשוב על כך, ובאמת התחברתי מאוד לרעיון, אך דחיתי אותו כי חששתי שכאברך איאלץ לבטל זמן רב מלימוד התורה בשל הבדיקות, הניתוח

וההתאוששות. לפני מספר שנים יצאתי לעבוד בכתיבת סת"ם והרגשתי שכעצמאי זה הזמן הנכון לתרום". ואילו ר' אריה, אף הוא אברך ברכסים, הינו התורם "הטרי" ביותר. רק לפני ימים אחדים הוא שוחרר מבית החולים לאחר הניתוח. "גם אני חשבתי על רעיון התרומה כמה שנים", הוא משתף, קולו חלוש במקצת. "אך רק בשנה שעברה שמעתי שמחפשים בקהילה מישהו שיתרום ליהודי שמתגורר אצלנו ביישוב. עד שנזכרתי להיבדק כבר היה מאוחר מידי, אבל ההתקדמות הזו הפכה את הרעיון לרציני, וכך החלטתי שאני ניגש למשימה". ר' אריה יצר קשר עם מתנת חיים וקיבל את רשימת הבדיקות. הוא החל לעבור אותן בזו אחר זו, עד שלאחר כשנה הוא קיבל את האישור לתרום.

להאמין ולבטוח

ההחלטה על התרומה בוודאי לא הייתה פשוטה. האם לא חששתם?

"חששתי מאוד", משיב בכנות הרב שכטר, "בעיקר חששתי מכך שהבריאות הגופנית שלי תיפגע, פחדתי גם שיהיה לי כואב וקשה, אבל מה שבעיקר נתן לי כוח באותם ימים הוא החינוך שקיבלתי מאימי מורתי (הכוונה לרבנית רוגית שכטר תחי' - דמות מוכרת

ומוערכת מאוד ברכסים). אמא תמיד חינכה אותנו לחסד ולחשיבה על האחר. בסופו של דבר כל החששות התבדו, כיוון שההחלמה הייתה יחסית קלה ופשוטה, חזרתי לעצמי לגמרי והתפקוד שלי ברוך השם מלא".

"בתחילה חששתי מהניתוח", מספר הרב שאזו, "אך ככל שקראתי על כך יותר, והתוודעתי לכך שרמת הסיכון היא אפסית, שכך הפחד. גם אצלי ברוך השם הייתה התאוששות קלה, וחזרתי לכולל אחרי שבוע מהתרומה. היו כאבים קלים, אך תפקדתי ממש כרגיל".

"החששות העיקריים היו של אשתי", משתף הרב קליין, "היא אמנם נתנה את אישורה, אך היה לה קשה עם זה. עד שבאחת הבדיקות פגשתי חבר שלי מהעבר שהכרתי אותו מאז ומעולם כבחור גדול וחזק. פתאום גילינו אותו חיזור ורפוס, כשהסתבר שהוא גם כן חולה כליה ובתהליכים לקראת קבלת תרומה, זה היה הרגע שבו התחלנו להבין מעט מן המעט ממה שעובר על החולים הללו. אחר כך כבר לא היו התלבטויות".

"היו פחדים וחששות מדי פעם", מודה גם הרב קושלנד, "אני חושב שזה נורמלי לחלוטין. אבל קיבלתי את ברכתם של רבותי וגדולי ישראל והייתי מאד רגוע. גם התהליך עצמו ארוך ולא קל, אבל הכל היה שווה.

למי שמתעקש לשאול אם באמת לא פחדתי אני נוהג לומר את המשפט הבא: 'אף אחד לא יודע מה יעבור עליו במהלך החיים, אבל אם אתה שואל אותי איך הקב"ה ירצה לשמור עליי יותר - לפני התרומה או אחרי התרומה, התשובה מבחינתי ברורה..."

ואילו הרב דייד מבקש להוסיף דבר חשוב בנושא: "מעטפת התמיכה של מתנת חיים הייתה פשוט מושלמת והעניקה מענה לכל החששות. הצמידו לנו לאורך כל הדרך זוג שהבעל תרם כליה שליווה אותנו, היו גם תורמי כליה שבאו לבקר בבית ובבית החולים, וכן הרבנית הבר בעצמה הגיעה לביקור ודרשה בשלומי כל הזמן. זה העניק הרבה ידע, ביטחון ויציבות".

ומה עם הסביבה? שיתפתם אחרים בתרומה שלכם?

הרב קושלנד: "רוב האנשים שמכירים אותנו לא ידעו כלל שאני מתכוון לתרום, וגם לא סיפרנו להם. להורים חששנו בתחילה לספר, אך באחת הפעמים שביקרתי אצל הוריי הייתה על השולחן חוברת של 'מתנת חיים'. תוך כדי שאני מעלעל בה אמרתי להם ספק בצחוק ספק ברצינות: 'תזיהרו, יום אחד אני אתרום...' התגובה של אמי הדהימה אותי ובעצם סללה את הדרך לתרומה, היא הגיבה ספונטנית: 'זה לא מפחיד אות', אילו הייתי מסוגלת אולי הייתי עושה את זה בעצמי'. מרגע זה ואילך הייתי רגוע, בידעיה שיש לי את התמיכה המלאה של הוריי. להורי אשתי סיפרנו סמוך לתרומה. הם היו שותפים מלאים וגם לקחו על עצמם את כל עול הטיפול בילדים בכל זמן האשפוז, וכן באותה שנה לא עשינו פסח בבית, והם דאגו לנו לדירה סמוכה אליהם. לשאר בני המשפחה סיפרנו רק ביום הניתוח, אחרי שכבר הייתי בהתאוששות".

הרב קושלנד מתרגש לציין שהייתה לו סייעתא דשמיא מיוחדת: "היה לי חשוב מאוד שהניתוח לא יהיה על חשבון לימוד התורה, והתפללתי על כך רבות. בסייעתא דשמיא ובתזמון מושלם נקבע תאריך הניתוח לכ"ח אדר, יומיים בלבד לפני סוף זמן חורף, כך שכראש חודש אייר כבר ישבתי בחזרה על ספסלי הכולל, מבלי שאף אחד יודע שקרה משהו".

יום של התעלות

למי תרמתם את הכליה?

"כשהתחלתי בבדיקות הייתי בטוח שמתנת חיים יתאימו לי את הנתרם", מסביר הרב שאזו, "אלא שבאותם ימים נחשפתי למודעות שנתלו אצלנו בבית הכנסת, על כך שמחפשים

כליה לתושב נשר, הסמוכה לרכסים. אז יצרתי קשר עם המשפחה ויחד פנינו למתנת חיים כדי לבקש להתקדם יחד. התברר שאני מתאים לתרום לו, וכך התקדמה התרומה. אין דבר שמרגש אותי יותר מלראות את המושתל שלי כיום כשהוא יכול לשתות ולאכול כאחד האדם. גם הקשר בינינו נשמר והוא חם ואוהב כל כך, משפחתו מתייחסת אליי כבן והם גם מכנים אותי כך".

הרב שכטר: "זכיתי לתרום לאדם כבן 50 שעבד במשך שנים בתחום חירום והצלה, ובשנים האחרונות הכליה שלו לא תפקדה והוא נאלץ לעבור טיפולי דיאליזה. נפגשנו לראשונה בבית החולים, ומאו אנחנו שומרים על קשר קבוע, וכבר שנתיים וחצי שאנו משוחחים לפחות פעם בשבוע. מדהים ומרגש לשמוע איך שהוא חזר לעצמו, והוא מתפקד ומנהל חיים בריאים".

הרב קושלנד: "בתחילה התאימו לי אבא ל-13 ילדים שחולה כבר הרבה שנים, אך ממש לקראת הסוף הגיע מכר שהחליט לתרום לו, וכך ירד הרעיון. אחרי זמן לא רב עלה אדם אחר על הפרק - גם הוא אבא למשפחה ברוכה, אברך ותלמיד חכם, ואכן תרמתי לו. הרגשתי שזו זכות מיוחדת, להיות שותף בנוסף להצלת חייו גם בלימוד התורה שלו".

ר' אריה: "במקרה שלי בישרו לי לקראת סיום הבדיקות על כך שישנה אישה שלכאורה יכולה להתאים לקבלת הכליה שלי, והיא צריכה השתלה בדחופות. לא הייתי צריך לחשוב פעמיים, היה ברור לי שאני מעוניין לתרום לה, ומאותו רגע העניינים התפתחו במהירות, עד שנקבע התאריך".

ואילו אצל הרב דייד הגיעה הבשורה על כך שנמצא נתרם ממש בסמוך לסיום הבדיקות. "בתחילה אמרו לי שיש מישהו על הפרק, ציינו שהוא בן 75 ושאלו אם זה בסדר מצידיו", הוא מספר. "האמת היא שהיה הרהור קל על הגיל המבוגר יחסית, אך מיד לאחר מכן אמרתי בליבי שאני לא עושה חשבונות שמיים, והרי כל רגע של יהודי בעולם הוא נצח. אחרי שנתי את אישורי עבר הטיפול בנושא ממתנת חיים אל מתאמת ההשתלות בעין כרם. בהמשך נודע לי שהמושתל שלי הוא אישיות תורנית חשובה, רב מוכר ומוערך מאוד. זה ריגש אותי במיוחד".

ומה עבר עליכם ביום הניתוח?

הרב דייד: "הגעתי עם אשתי לירושלים כבר בלילה שקדם לניתוח, והחלטתי לנצל את ההזדמנות כדי לבקר בקברו של הרב הבר זצ"ל. לא הכרתי אותו אישית, אבל שמעתי וקראתי עליו כל כך הרבה, הרגשתי שזהו

הדבר הנכון ביותר שאני יכול לעשות בכזו שעה. לאחר מכן אושפזתי בבית החולים, הייתה התרגשות גדולה, אבל ברוך השם לא הרגשתי פחד או לחץ. ידעתי שאני הולך לקראת הדבר הטוב והנכון ביותר שאדם יכול לעשות - לתת מצווה מתוך גופו ממש. את הניתוח עברתי למחרת בבוקר, ואשתי מספרת שעוד כשהייתי בחדר התאוששות שאלתי מתוך ערפול: 'האם הכליה התאקלמה בדירה החדשה?' ולשמחתי כעבור שעה קלה בישרו לי שהניתוח עבר בהצלחה מלאה".

את המושתל שלו פגש הרב דייד למחרת הניתוח בשעות הצהריים. "אשתי ואני טיילנו ברחבי המחלקה", הוא מספר, "ואז נתקלנו באדם חרדי שהתברר שהוא העוזר של אותו רב. הוא אמר לנו: 'הרב בחדר, בואו תיכנסו'. נכנסנו לחדר ואלו היו רגעים שלא אשכח לעולם. נתתי לרב במתנה ספר תורני שקניתי לו עוד לפני הניתוח בצירוף מכתב בו כתבתי 'לאחי היקר', וגם פירטתי באריכות את התחושה שהוא כאח לי, חלק מנשמת האומה היקרה והנבחרת המכונה עם ישראל. הרב מאוד התרגש, הוא לחץ לי את היד בחמימות ואמר: 'נכון, אנחנו אחים, אנחנו אחים'. סיימנו את הביקור במהירות כדי שלא להכביד עליו, אך בהמשך נכנסנו לחדרו עוד כמה פעמים ונוצרו קשרי ידידות. מסתבר שהוא כתב בחייו כמה וכמה ספרי שו"ת, ובימים אלו אחרי שהתאושש מהניתוח הוא מתכוון להוציא כרך נוסף ולשלב זאת עם מסיבת ההודיה, בה נשתתף גם אנחנו בעזרת השם".

"אני אושפזתי באחד מהחדרים המפוארים בבלינסון שנתרמו לזכותו של הרב הבר זצ"ל", משתף ר' אריה, "בערב הניתוח הופיעה הרבנית הכר והייתה פגישה מאוד מרגשת. לאחר שיצאה הופיעה בחדר האישה שעמדה לקבל את הכליה יחד עם בעלה. הם עמדו בפתח כשהם מנסים להגיד לנו משהו, אך לבסוף פרצו בכבי. גם אנחנו בכינו, כי המפגש הזה היה כל כך מרגש, הרבה מעבר למילים. אבל יותר מכל הרגשתי באותו זמן שמחה גדולה על ההזדמנות לקיים את המצווה, והיו גם הרבה תפילות, עם חיבוק פנימי ועמוק לריבונו של עולם".

"דווקא אני לא פגשתי את הנתרם שלי לפני הניתוח", מפתיע הרב קליין, "והאמת היא שגם לא רציתי להיפגש לאחר מכן. קשה לי לשמוע כל היום 'תודה, תודה'. אני לא בנוי לכך וזו לא המטרה שלשמה תרמתי. אבל בסופו של דבר הפגישה הייתה בלתי נמנעת, כי שכבנו במחלקה חדר על יד חדר, ושמחתי לשמוע שהכליה נקלטת היטב ושהוא מתאושש. כיום

הקשר העיקרי הוא בין אמא שלי לאמא שלו. ברוך השם אני יודע שהוא מרגיש בסדר גמור ואפילו מתחיל לחזור לשגרה".

רוחמות שלא עוברת

ואי אפשר שלא לשאול: האם הזדמן לכם לשמוע ברכסים על אנשים נוספים שחושבים לתרום?

"יש כאלו שמתיעצים איתי מידי פעם", משיב הרב דייד, "ואני אומר לכולם שאני יכול להעיד מהמקום הכי כנה ואמיתי שאף פעם לא הרגשתי הרגשה כל כך מיוחדת כמו זו שבעקבות התרומה. המיוחד בתחושה הזו שהיא לא נעלמת, אלא מלווה אותך ממש בכל רגע ובכל שעה. ברור לי שהקב"ה כל כך אוהב אותנו כשאנחנו ביחד, בבחינת 'איש... רעהו יעזור', והוא בוודאי שמח בכאלו מעשים. שלא לדבר על המסר החשוב כל כך שמועבר לבני המשפחה, כי אין כמו דוגמה אישית כדי להעביר מסר של חסד ואהבה לזולת".

גם הרב קליין שומע מידי פעם על אנשים נוספים ביישוב שמתעניינים בתרומה. "אחד מהם ראה שחוריתי התאוששות לא פשוטה, ושאל אותי אם הרגשתי חרטה באותם ימים. התשובה שלי הייתה חד משמעית: 'נכון, סבלתי ולא היה לי קל, אבל מה זה לעומת עשר שנים של טיפולי דיאליזה?' ואני באמת חושב ככה. הרי ברור לי שאילו היה לכל אחד מאתנו בן משפחה קרוב שזקוק לכליה - אבא או בן, או אח, הוא בוודאי היה ממהר לתרום, ללא כל היסוס. אני בעל תשובה, ואחד הדברים שלמדתי מאז שהתחלתי לשמור מצוות הוא הקיום של 'אהבת לרעך כמוך'. אני מאמין שכל עם ישראל הוא משפחה אחת, ואם אח שלי סובל, אני ממהר לעזור לו. זו הזכות שלי".

"יש אברכים שפונים אליי ומתייעצים בנושא", מוסיף הרב שאזו, "בדרך כלל השאלות שלהם נוגעות לפרק הזמן שיידרשו להקדיש לכך. משום מה יש כאלו שחושבים שמרגע שמחליטים לתרום ישנו תהליך ארוך, מתיש ומסורבל. אבל זה לא נכון, בסך הכל יש להגיע לבית החולים פעמיים או שלוש מלבד הניתוח, וגם הבדיקות שעוברים - הן לא כאלו שמשביתות אותך מתפקוד. אפשר לגמרי לעשות זאת במקביל לשגרת החיים הרגילה. אני ממליץ בחום לתרום, למי שיכול כמובן. כי הסבל הוא באמת זעיר ביחס להצלה הגדולה שהצד השני מקבל".

תורם בעל ותק

הרב אלחנן כהן הוא אחד התורמים הוותיקים ברכסים. את ניתוח התרומה שלו הוא עבר לפני כשש שנים ועד היום הוא נרגש כשמספר על כך: זיכה אותי הקב"ה להיות מהראשונים ברכסים שתרמו כליה. מה שדחף אותי באותו זמן לעשות זאת היו העלונים הייחודיים של מתנת חיים, שפתחו לי צוהר לעולם כל כך חשוב וכאוב של אלו שממתינים בתור לקבל מתנת חיים, ומאידיך לגלות עולם כל כך יפה ומואר של עמך בית ישראל המוכנים לתת מעצמם למען השני כפשוטו ממש. ואחרי שהלב נפתח, לא צריכים עוד הרבה כדי שגם הכליה תינתן...

אמנם התהליך עד לניתוח היה קצת מתיש ומייגע (ואני עוד נדרשתי לעשותו פעמיים, כי נפסלתי בפעם הראשונה), במקרה האישי שלי גם הימים הראשונים להחלמה היו קשים, אבל - וכאן מגיע אבל גדול מאוד - כיום, במבט לאחור, אני מאושר בידעיה שזכיתי להעניק חיים לזולת, ושהשם זיכה אותי להיות שליח טוב להחיות יהודי, לתת לו טעם טוב לחייו, להעניק למשפחתו אב ולאשתו בעל. זוהי תחושה ממכרת שמגמדת כל קושי שהוא בכל התהליך הארוך. כי כשיש בכף מאזניים אחת חיים של יהודי שכל רגע מהם הוא נצח, ובכף השנייה ישנן מספר יגיעות, טרחות, קצת כאבים וחוסר נוחות, אין בכלל שאלה איזו כף תכריע.

אני כל כך מזדהה עם המשפט שמכירים כולם במתנת חיים: "אילו הייתה לי כליה נוספת לתרום, הייתי רץ לעשות זאת שוב".

"עברו עלינו רגעים מרגשים מאוד במהלך תקופת הניתוח", מוסיפה אמו של נתנאל, "כשהניתוח הצליח, כשהכליה נקלטה, כשנתנאל התחיל לשתות מים ולאכול מאכלים שהיו אסורים לו במשך כל חייו"

פעם לא הייתי כזה... כיום, שבועיים אחרי הניתוח הוא כבר מבין היטב את העניין. הוא אמנם עדיין חלש ומתאושש, אך כל הזמן מספר לנו שהוא מרגיש הרבה יותר חזק מכפי שהיה אי פעם".

גם הרב כהנוביץ כבר התאושש כמעט לגמרי, וכשהוא נזכר בניתוח הוא לא יכול שלא להתרגש. "הניתוח התקיים ביום שני", הוא מספר, "וביום שלישי לפנות בוקר כבר קיבלתי את ההודעה: הניתוח הצליח, הקריאטנין של נתנאל ירד ל-0.5". הרב כהנוביץ מספר את הדברים וקולו נשנק מדמעות. "זה היה רגע שבו הרגשתי שכל מה שעברתי היה שווה. לחשוב על כך שבתוך שעות ספורות הכליה מתפקדת והדם נקי, זה לא יאומן. והיה לי גם בנוס נחמד, כי ההתאוששות שלי הייתה מהירה באופן יוצא דופן, הרבה יותר מכפי שחשבתי שיכול להיות. הרגשתי ששורה עליי חסד השם מיוחד, ואני בטוח שהתחושה המדהימה הזו תלווה אותי לנצח".

"עברו עלינו רגעים מרגשים מאוד במהלך תקופת הניתוח", מוסיפה אמו של נתנאל, "כשהניתוח הצליח, כשהכליה נקלטה, כשנתנאל התחיל לשתות מים ולאכול מאכלים שהיו אסורים לו במשך כל חייו, ועוד. אבל אני בטוחה שרגעים מרגשים נוספים רבים עוד לפנינו. ברור לי שבכל מאורע שנציין לנתנאל בחייו - כבר מצווה, בכניסה לשיבה, בחתונה וגם בהמשך, ניזכר בתרומת הכליה, וניזכר גם בתורם המיוחד שלנו, שסייע בהענקת חיים חדשים לא רק לנתנאל אלא למשפחה כולה".

הילד, והודעתי לו שאני מוכן לתרום, אלא שאז התברר שהרופאים אמרו שאפשר להמתין עוד קצת, עד שהילד יגדל, וכך התרומה נדחתה.

"לפני קצת יותר משנה", הוא נזכר, "העבירו הוריו של נתנאל מייל בתוך המשפחה ובו הם מדווחים על כך שתפקוד הכליות ירד באופן משמעותי והילד זקוק לתרומה, הם גם צילמו את נתנאל כשהוא מבקש בקול ממס ומתוק: 'משפחה יקרה, אני מחפש כליה'. באותו רגע היה ברור לי מעבר לכל ספק שאני תורם. שוב מצאתי את עצמי מתקשר לאחיין שלי ומודיע לו שאשמח לתרום, ומאז המשיכו העניינים להתגלגל: האחיין שלח לי רשימת בדיקות והתחלתי לעבור אותן, לאחר מכן התקדמתי הלאה ובמשך שלושה חודשים עברתי בדיקות נוספות. להפתעתי זה לא היה מורכב כל כך וגם לא מתיש כפי שחששתי. הצלחתי למצוא את הזמן לכך, ולהמשיך בשגרת החיים הרגילה שלי".

הרב כהנוביץ כבר היה מוכן לגמרי לקראת הניתוח, אלא שאז הודיעו הרופאים שאפשר לחכות עם התרומה עוד קצת, שכן ככל שיחכו כך יגדלו הסיכויים לקליטת הכליה. "אז עצרנו הכל, והמשכנו להמתין במשך כמה חודשים", הוא מספר. "בינתיים עבר החורף והגיע הקיץ, ועדיין הרופא אמר שאפשר לחכות ולסחוב, אך כדאי להתחיל להתכונן לניתוח אחרי החגים. בתחילת השנה הזו עדכנו אותי הוריו של נתנאל שמצבו החמיר עד כדי כך שיש צורך בדיאליזה, אך מכיוון שידעים שיש כליה שממתינה לו, הוא לא יתחיל בטיפולים, אלא פשוט יעבור את הניתוח".

תרומה לנצח

בעוד שהרב כהנוביץ מתכונן בהתרגשות לניתוח, גם בביתו של נתנאל שברה ההתרגשות שיאים. "בערב הניתוח ישבתי עם נתנאל והכנתי אותו למה שעומד לקרות", מספרת אמו. "הסברתי לו שבתחילה יהיה קשה וכואב, אבל אחר כך הוא יהיה ילד רגיל ובריא. נתנאל החכם הביט בי בעיניים גדולות ושאל: 'איך מרגיש ילד רגיל? אני אף

במשך שש וחצי שנים המתין הרב יחיאל כהנוביץ לרגע שבו יתחזק נתנאל הקטן ויוכל לקבל כליה < את הרגע הגדול הוא לא מסוגל לשכוח, וגם לא את שאלתו של נתנאל: "עכשיו אהיה ילד רגיל?"

רחל זביר

בשבילה ילד

באיכות חייו. זה הגיע עד כדי כך שהרגשתי שהכליה שלי כביכול מיותרת, רק מחכה שאתרום אותה למישהו. הרצון הזה התחזק מיום ליום, גם שמעתי על רבנים שמעודדים וממליצים לתרום, אבל הרגשתי שעדיין לא הגיע הרגע, ודחייתי את ההחלטה. גם הבדיקות והתהליך נראו לי משום מה כמו הר גבוה שיש להקדיש עבורו זמן רב שלא היה לי באותם ימים".

ואז הגיע היום שבו התבשר הרב כהנוביץ על כך שלגיסו נולד נכד ראשון, והתגלתה אצלו מחלת כליה חמורה. "באותם ימים דובר על כך שיתכן שיהיה עליו לעבור השתלת כליה מיד עם הלידה", הוא מציין, "בלי לחשוב פעמיים התקשרתי לאחיין שלי, אביו של

את עצמי בכל לילה הולכת לישון כשאני מודה לאלוקים על יום נוסף שעבר עלינו עם הילד המקסים הזה, ומתפללת שיהיה לו כוח להמשיך את החיים, שיזכה להמשיך ולהתפתח".

בעמדת המתנה

לפני שש וחצי שנים נולד גם תורם כליה חדש, או ליתר דיוק "תורם בפוטנציאל". זהו הרב יחיאל כהנוביץ, גיס של סבא של נתנאל. "האמת היא שמהפעם הראשונה בה ראיתי את עלוני מתנת חיים ידעתי שאני רוצה לתרום", הוא מספר, "היה נראה לי כל כך הגיוני שאדם בריא עם שתי כליות, ייתן כליה אחת למי שזקוק לה, מבלי לפגוע

שהיה תינוק קטן הוא נלחם על החיים", מספרת אמו, "הוא תמיד היה חיוני וחייכן, גם כשהוא נדבק במחלות שונות, מה שקרה לעתים קרובות וגרם לו להיות מרותק למיטה באפיסת כוחות, הוא המשיך לחייך ולשמח את כולנו. עברו עליו התמודדויות מאוד לא פשוטות, עם הזנה מורכבת, תרופות קבועות והמון זריקות יומיומיות מכאיבות, אבל כל מי שראה אותו מבחוץ פשוט לא האמין למה שהוא עובר, כי הוא השרה סביבו אווירה כל כך שמחה. במשך השנים היינו במעקב אחר הכליות, וכבר מהרגע הראשון נאמר לנו שהוא יהיה חייב לעבור השתלה, אך גם נאמר שעדיף להמתין כמה שיותר כדי שהוא יגדל ויתחזק. מצאתי

לפני שש וחצי שנים הגיח לעולם תינוק קטנטן - תינוק מתוק וחיוני, בן כבוד להוריו הצעירים. היה זה נתנאל. "כבר לאחר הלידה הרגשתי שמשוה לא בסדר", משתפת אמו. "אבל כששיתפתי בכך את הרופאים, אמרו לי כולם: 'את אמא צעירה, וכנראה לא מבינה שכך בדיוק נראה תינוק אחרי לידה'. רק כעבור יום וחצי, כשהעבירו את נתנאל כמה בדיקות, גילו הרופאים שהכליות כמעט לא מתפקדות, ולראשונה השמיעו באוזנינו את המושג 'אי ספיקת כליות'. היו מהם שאפילו טענו שלא בטוח שישרוד".

אבל נתנאל שרד. ועוד איך שרד. "כבר מאז

**הרב נערן אשחר הקדיש את כל חייו למען הזולת,
זה התבטא בתרומת הכליה שלו, בתמיכה
בבחורים ובאברכים, ובצאתו למילואים 4 חודשים
אחרי התרומה > אלמנתו צופה חוזרת אל הרגעים
הבלתי נשכחים - בחייו וגם במותו**

רחל זביר

הרב נערן אשחר ז"ל עם הנתרם

נלחם על החיים

זה קרה באחד הימים הקשים ביותר של מלחמת 'חרבות ברזל', כשנודעה הבשורה המרה על פציעתו הקשה של הרב נערן אשחר, ר"מ ביישיבת שדמות מחולה. מרגע שנודע על הפציעה התפללו רבים לרפואתו - צוות הישיבה והתלמידים, בני המשפחה והמכרים, ועוד הרבה אנשים מעם ישראל שהתגייסו יחד לתפילות. שישוה ימים אחרי הפציעה השיב הרב נערן את נשמתו לבוראו. היה זה כארבעה חודשים אחרי שהוא תרם את כליותו והעניק חיים ליהודי שלא הכיר מעולם.

להביא טוב לעולם

"נערן רצה תמיד לתרום כליה", מספרת צופה אשחר, אלמנתו של הרב נערן כשהיא חוזרת אל ראשית סיפור התרומה שלו. "יש לו דוד - יצחקי אשחר, שהיה בין התורמים הראשונים של מתנת חיים, גם בן דודו - שאול אשחר, בנו של יצחקי, תרם כליה, ונערן תמיד הודיע לי שיבוא יום בו הוא יתרום. הוא התעכב רק מפני ששמע על כך שאחרי התרומה אין אפשרות לצאת למילואים, ומכיוון שהוא ראה שליחות להיות שותף בהגנה על עם ישראל, הוא לא רצה לוותר על כך, ולכן דחה את התרומה".

אבל בשנה שעברה הוא הגיע למסקנה שהגיע הזמן לתרום. "הוא כבר סיים את שירות המילואים שלו באותה שנה", מספרת אשתו, "ובדיקת אוזן הגנת של אחד הילדים שלנו תרמה כליה. נערן שמע על כך וממש לא היה

מסוגל עוד להתאפק, הוא התקשר למתנת חיים וביקש לתרום כמה שיותר מהר".
ומה איתך? תמכת בו בתהליך?
"בוודאי שתמכתי, עמדת מאחוריו כל הזמן. ידעתי שלי עצמי יהיה קשה לתרום כליה, אך נערן עשה זאת בקלות, ולא הייתה שום סיבה שלא אתמוך בו. גם הבהרתי לו שמבחינתי אני מוכנה לעשות הכל כדי שהוא יוכל לתרום - אקח על עצמי את מלוא האחריות על הבית ועל הילדים, ובתקופה שאחרי התרומה אסתדר בעצמי עם כל מה שצריך. לא חששתי, ידעתי שהמשפחה תעזור לי, ובנוסף היישוב בו אנו מתגוררים הוא קהילתי ומחבק. סמכתי על השכנים והמכרים שיתגייסו לכל מה שאבקש מהם".

תהליך הבדיקות של הרב נערן עבר יחסית במהירות, ולקראת סיום הודיעו לו במתנת חיים על כך שנמצא עבורו אדם מתאים לקבלת התרומה בשם אילן. "נערן יצר קשר עם אילן כשהתקרב תאריך הניתוח", מספרת צופה, "הם שוחחו כמה פעמים ונערן גם שלח לו מכתב שבוע לפני התרומה, ובו הוא מספר כמה שהוא שמח ומודה על הזכות לתרום לו. אלא שאז, ממש בערב הניתוח, עבר אילן בדיקות אחרונות והתגלה פתאום שיש בדם שלו נוגדנים רבים, מה שאומר שלא רק שהוא לא יוכל לקבל את כליותיו של נערן, אלא שהוא הופך למקרה נדיר שיהיה קשה ביותר לאתר מישהו שיתאים לו בדיקת. כשנערן שמע על כך הוא לא היה יכול לשאת את המצוקה של אילן, והוא הודיע לו: 'אמשיך להיות התורם

שלך עד שתימצא לך כליה מתאימה', כשהוא מתכוון לכך שהוא יתרום בהצלבה ברגע שבו יימצא מישהו שמתאים לאילן".

אבל זה עלול לקחת זמן רב, הרי כפי שציננת מדובר במקרה נדיר...

"נכון, אבל נערן לא היה מסוגל לשאת את הכאב והאכזבה של אילן. לכן, למרות שהוא כל כך ציפה ורצה לתרום, הוא הקפיא את התוכנית לזמן לא ידוע". באופן אישי מציננת צופה שהיה זה אחד הרגעים שבהם היא חשה הערכה עצומה לבעלה. "כאחת שראתה מהמקום הקרוב ביותר את הציפייה שלו לניתוח, הבנתי עד כמה שהוא פועל מתוך רצון אמיתי להביא טוב לעולם, זה הדבר היחיד שהניע אותו. הוא לא הסתפק בתרומת הכליה, אלא רצה באמת לעזור, וזה היה מאוד מרגש ומיוחד".

תפילות והתעוררות

חודשים ספורים אחרי אותו מקרה, נודע לנערן על כך שנמצאה תרומה לאילן, דווקא לא בהצלבה, והוא עבר את הניתוח והתאושש ממנו בהצלחה. "המשמעות הייתה שנערן פנוי כדי לתרום לאדם אחר", מסבירה צופה. "שוב הוא נכנס לעמדת המתנה, וכעבור חודש יצרו אותו קשר ממתנת חיים והודיעו שיש אישה שזקוקה לתרומה ומבקשים שנערן יתרום לה בהצלבה. נערן נענה בשמחה, אלא שכעבור כמה שבועות הסתבר שגם במקרה הזה היא הסתדרה לבסוף בלעדיו, כך שהוא שוב פתוח לתרומה חדשה. האמת היא שזה

היה מעט משעשע, והתבדחנו על כך ש'זו סגולה להיות מותאמים לנערן, כך זוכים מיד לכליה...'".

ואז הגיע האדם השלישי, לו באמת תרם נערן בסופו של דבר את הכליה. "מכיוון שכבר לא היינו בטוחים שהתרומה תצא לפועל, אז רק בימים שקדמו לניתוח התחלנו להתרגש ולעכל את התרומה", מספרת צופה, "אלו היו ימים מרגשים ביותר - הלכנו והתפללנו בקברי צדיקים להצלחת הניתוח, שהכל יעבור בשלום, עם התאוששות קלה וכמה שפחות כאב וקושי. ברוך השם באמת כך היה, הכל עבר על הצד הטוב ביותר מכל הבחינות, והייתה גם התעוררות רוחנית גדולה, כאשר נערן הסתובב במשך כל השעות שקדמו לניתוח עם רשימת שמות לתפילה - לזיווג הגון, לרפואה, לזרע של קיימא... הוא המשיך להתפלל ממש עד לניתוח. גם ההתאוששות הייתה לגמרי בסדר. הוא התחיל להרגיש טוב כבר בשבוע שאחרי הניתוח, אך בכל זאת לקח חופשה מהישיבה למשך חודש, כי היה חשוב לנו שתהיה החלמה מלאה. אחרי חודש נערכה שבת שבה הוזמנו הורי התלמידים לישיבה, ואז הוא כבר הלך ברגל לכל הסעודות והתפילות. זה היה הרגע שבו הבנתי שהוא ממש מאושר".

שלושה חודשים אחרי התרומה הגיעה תקופת החגים, בה המשיכה צופה להקפיד על כך שבעלה לא ירים משאות כבדים ולא

יתאמץ. באותה עת תכננו שניהם תוכניות רבות לאחר החגים, כאשר יוכל הרב נערן לחזור סוף סוף לשגרה ולבצע מטלות שונות שהמתינו לו במשך תקופת ההחלמה. אלא שכפי שכולנו יודעים, בשמחת תורה פרצה לה המלחמה ששינתה את התוכניות כולן.

בניגון של מעלה

"נערן קיבל זימון למילואים, ומאותו רגע היה ברור לו שהוא יוצא להילחם", מספרת אשתו. "בתחילה הוא יצא בלי לשתף את הממונים עליו בכך שתרום כליה, אבל אחרי יומיים שוחחנו ואמרתי לו שלא טוב להסתיר דברים, והוא הסכים איתי. אז הוא סיפר על כך למפקדו שחשש מעט ולא רצה לאשר לו. נערן התעקש והוא רתם למשימת ההסברה את ד"ר אביתר נשר, ראש מחלקת ההשתלות בבלינסון, שהוא מ"פ בשריון. ד"ר נשר שוחח עם נערן והבטיח לו: 'אילו יכולתי הייתי לוקח אותך בלי שום בעיה'. המפקד החליט לבחון את נערן ונתן לו להרים את הפגזים הכבדים ביותר, במשקל 40 ו-50 קילוגרם במשך שעה וחצי, ונערן לא הפסיק עד שפקדו עליו להפסיק. כך הוא התקבל סופית ובאופן רשמי".

ומה איתך? לא חששת הוא יוצא להילחם?
"אחרי שהנושא של הכליה היה סגור לא חששתי, אני אישה מאמינה ויודעת שאם חלילה צריך לקרות משהו זה יקרה בכל מקום, מה עוד שנערן שירת בגבול הצפון

שהיה אז יחסית רגוע, כך שלא הייתה סיבה לחשוב שעלול להתרחש משהו. המוות שלו באמת לא היה כתוצאה מירי או היתקלות במחבלים, אלא התרחש בתאונה בה התהפך הטנק תוך כדי פעילות מבצעית. הקב"ה החליט שהוא סיים את שליחותו בעולם, ואני בטוחה שנערן מאושר בכך שהספיק לתרום כליה לפני מותו".

ההבנה הזו נותנת כוח? היא מקלה על הכאב?

"האמונה נותנת המון כוח, אני כל הזמן מזכירה לעצמי שנערן היה שליח בחייו וגם במוותו. דיברתי על כך עם הילדים שלי, והסברתי להם שאבא נהרג במסירות נפש כשהגן על עם ישראל, אבל השליחות שלו הייתה לאורך כל חייו, גם כשבחר בחיים של תורה והקדיש את כל עתותיו ללימוד, גם בגמילות החסד שעשה בכל הזדמנות, וכמובן בתרומת הכליה. נערן ממש חי בשביל עם ישראל".

צופה מציננת כי בימים אלו הם עובדים על הנצחה מיוחדת לבעלה שתתחיל בעזרת השם מיד לאחר החנוכה. "לנערן היה חלום שלתלמידיו ביישיבה יהיה חדר מוזיקה בו יוכלו לקיים התעודות ודיבורים בלימוד, לקול צלילי ניגון, במבנה קבע שיהיה מחוץ לבית המדרש. הוא כבר קנה לשם כך פסנתר ותכנן את מבנה החדר. כעת הישיבה החליטה להקים את החדר הזה לעילוי נשמתו ולממש את שאיפתו".

דוד רקובסקי

כשהרב שמעון בן ישראל החליט לתרום כליה הוא לרגע לא שיער שיתרום לאחד מראשי הכולל שלו > "הרגשתי שמשמייים מובילים אותי לתרומה הכי נכונה ומזויקת", הוא מספר > ואיך אביו, הרב משה בן ישראל ז"ל, קשור לסיפור?

בזר
הישר

”החבורות של ‘מתנת חיים’ פשוט עושות חשק לתרום, הן מעלות מודעות, עד שאתה לא מסוגל לעמוד מנגד”, טוען הרב שמעון בן ישראל, תושב הרובע היהודי, כשהוא מסביר את הרקע שהוביל לתרומת הכליה שלו בשנה האחרונה.

קשה לו להניח את האצבע על הרגע שבו הוא החליט לתרום, אך לחבורות שהוא נהג לקרוא בקביעות, יש לדעתו חלק לא מבוטל בכך. “אבל הרצון עצמו הגיע בזכות אבא שלי”, הוא מסביר, “אבי, הרב משה בן ישראל זצ”ל, היה איש חינוך מפורסם, המקים המיתולוגי של ‘זרקור’ וגם העורך במשך שנים רבות. הוא נפטר לפני כשלוש שנים והותיר אחריו כל כך הרבה השראה. אחרי שזכיתי להתחנך על ברכיו ולהבין את גודל המשמעות של חסד ותרומה,

להתמודד עם כזו שאלה? כמובן שהתייעצתי עם רבותיי והשבתי כפי שהורוני. זמן קצר לאחר מכן יצרו איתי קשר ממתנת חיים וסיפרו לי על כך שנמצא עבורי נתרם. עמדתי להתחיל מולו את התהליך, אלא שאז התברר שאביו כבר תורם לו. אחר כך הציעו רעיון אחר, אך גם הוא ירד מהפרק. חלפו עוד כמה חודשים, וכבר חשבתי ששכחו ממני.”

אבל להמשך כמו זה שציפה לו הוא לא פילל. “הגעתי באחד הימים לכולל”, הוא מספר, “ושמעתי שמדברים בין השולחנות על ‘תרומת כליה’. עצרתי את אחד האברכים, בנו של ראש הכולל, כדי לשאול במה העניין, והוא הסביר לי שאחד מרבני הכולל זקוק לתרומת כליה, מאחר והכליות שלו חדלו לתפקד. באותו רגע הודעתי: ‘אני רוצה לתת’. כולם השתתקו בהלם, ואני הסברתי שאני כבר אחרי הבדיקות

שאינן שום ספקות. בפרט כשלאחר מכן התגלה שההתאמה בינינו ממש מושלמת.” הרב בן ישראל שב למסע הבדיקות, והפעם במטרה להשלימן במהירות האפשרית. “חלק מהבדיקות עברתי מחדש”, הוא מספר, “והיו גם בדיקות מיוחדות שנדרשתי להוסיף כיוון שאני מעל גיל 45. לפני כל בדיקה היה מתח גדול, עם תפילה על כך שהתוצאות תהיינה חיוביות ושאוכל להתקדם הלאה.”

לאורך כל התהליך היה הרב בן ישראל בקשר עם בניו של הנתרם, שסיפרו לו על כך שהרופאים

”כמובן שההתרגשות בבית שלנו לקראת הניתוח הייתה בשיאה, וכל אחד מילדי רצה להיות זה שזוכה להכין לי את התיק לבית החולים. לבסוף הכרעתי שכל אחד מהילדים יכניס פריט אחד לתיק, כדי שיהיה שותף. זה היה רגע שבו הבנתי גם את הערך המוסף שיש לתרומה, כיוון שיש כאן חינוך כל כך משמעותי, מסר גדול למשפחה, וזו מתנה בפני עצמה.

מציינים שהכליות של אביהם יתפקדו לזמן מוגבל בלבד, ולכן אם רוצים להימנע מטיפול דיאליזה חייבים להזדרז. גם ההשתלה תהיה יעילה יותר אם עדיין הכליות יתפקדו. “אבל האמת היא שלא הייתי צריך שום זירוז”, הוא מבהיר, “הרי פגשתי את הרב כמעט מידי יום, ראיתי אותו יושב ולומד עם תחושות גרד בכל הגוף שמנעו ממנו שינה בלילות, והרגשות קשות לאחר אכילה, כשהחשש מדיאליזה כל הזמן מרחף, ובכל זאת הוא המשיך ללמוד ללא הפסקה. בתוך כך גם נפטרה אימי ע”ה, וידעתי שיעמוד לה לזכות אם אתרום בתוך השנה לפטירתה.”

הראשונות, ומעוניין מאוד לתרום. בנו של הרב שאל: ‘איזה סוג דם יש לך?’ והסתבר שסוג הדם שלי זהה לשל אביו, אבל עדיין הוא פקפק: ‘אנחנו שלושה אחים ושלושתנו רוצים לתרום, רק אם לא יתאפשר נפנה אליך’. בימים הבאים נבדקו שלושת הבנים והתברר ששלושתם לא מתאימים, ואז הועבר אליי התפקיד. אני הייתי הבא בתור.”

הרב בן ישראל מנסה להמחיש את גודל ההשגחה הפרטית: “אם התלבטתי לפני כן את מי להציל, הנה בא הקב”ה ושם לי על השולחן ככולל את ההחלטה בצורה ברורה וישירה. הרב הזה הוא גם תלמיד חכם וגם כהן! הרגשתי את האושר בזכות הגדולה ובידיעה הברורה שמשמייים גלגלו לידיי את הזכות העצומה הזו. כשבאתי הביתה סיפרתי על כך לאשתי, וגם היא התרגשה איתי ביחד. היה ברור לנו

”עוד ערך מוסף הרוויח הכולל” שלנו, כי הידיעה שגם התורם וגם הנתרם שייכים לאותו בית מדרש גרמה בין כל החברים ‘דיבוק חברים’ שהוא אחד מקנייני תורה. ערב לפני הניתוח נערכה תפילה נרגשת בכותל, בה השתתפו רבים מהאברכים שלומדים איתנו.”

מצווה עם כוונה

את יום הניתוח לא מסוגל הרב בן ישראל לשכוח. “ניצלתי את הרגעים כדי להתכונן מבחינה רוחנית”, הוא מספר, “התפללתי שהתהליך יעבור בשלום אצלי ואצל המושתל, וגם השתדלתי לכוון במצווה, כי ידוע שמצוות מצריכות כוונה, ובפרט מצווה כזו שהיא גם מתנת כהונה כיוון שמדובר בתרומה לכהן, זו גם הקרבת נסך, כפי שנאמר ‘הרוצה להקריב... ימלא גרונו... תלמידי חכמים ביין’, וגם קרבן שעולה על המזבח, שכן ידוע שאת הכליות מקורבנות השלמים והחטאת מעלים על המזבח. ניצלתי את הזמן גם כדי לבקש בקשות אישיות, שזכות התרומה תעמוד לי לקרבה גדולה להשם, שתהיה לי לכפרה על עוונותיי ועוד. הרגשות היו מאוד חזקים, וכשהעלו אותי על שולחן הניתוחים, ביקשתי מהמרדים שיגיד לי דקה לפני ההרדמה כדי שאספיק עוד קצת להתפלל, וברגע שהוא הודיע: ‘אני מרדים אותך’, לחשתי תפילה אחרונה ושקעתי בשינה.”

הרגעים הבאים שזכורים לו היו בחדר ההתאוששות. “כשהתעוררתי שמעתי את הרופאים מדברים על כך שהכל בסדר ושהכליה נקלטה יפה”, הוא נזכר. “אי אפשר לתאר את השמחה העצומה שהרגשתי. לאט-לאט השתחררו חומרי ההרדמה, וברוך השם ההתאוששות עברה ללא כאבים מיוחדים. כבר למחרת יכולתי לרדת מהמיטה, ואז התחילו להגיע האורחים: הרכנית הבר הגיעה וריגשה אותי מאוד. סיפרתי לה על המצוות הרבות שזכיתי לקיים, ואז היא הוסיפה: ‘גם זכית לשמח אלמנה’. כשהיא רומזת בכך לעצמה. גם הרב אוסטרופ, היועץ ההלכתי של מתנת חיים, בא לבקר, היה גם פרופסור מטעם העמותה שבא לבדוק מה שלומי, ועוד. התחושה הייתה שהפכתי לחלק ממשפחת מתנת חיים.”

חלפו להם חודשים מאז התרומה, גם מסיבת ההודיה כבר התקיימה. הרב הנתרם וכן הרב בן ישראל, שבו שניהם אל הכולל, כשהם ממשיכים לכאורה את השגרה. “אבל זו רק לכאורה שגרה”, מדגיש הרב בן ישראל, “הספסל שלי סמוך למקום שבו יושב הרב, ואני שומע כל הזמן את האברכים שניגשים אליי ואת ה’ריתחא דאורייתא’ שלו. התחושה שלי שגם כאשר אני מתבטל, לפחות הכליה שלי לא מתבטלת אף פעם מלימוד, ואין גבול לסיפוק.”

**דוד ברזילי רצה
לתרום כליה לחבר
טוב, יוסי שטרהל
ביקש לתרום כליה
כדי להרבות שלום
בעם ישראל > בסופו
של דבר נפגשו
דרכיהם של השניים,
ובשיאה של המלחמה
הם תרמו בהצלבה**

דוד רקובסקי

שתי תרומות שנפגשו: דוד ברזילי (מימין) ויוסי שטרהל

התרום כליה דרך מתנת חיים. "כבר אז ידעתי שאני רוצה לתרום גם כן", הוא מספר, "אבל היה חשוב לי לקבל החלטה מהמקום הכי טהור ונקי שיש, לא רק כי 'אחי תרם', לכן למרות שהרצון היה קיים, המתנתי לרגע המתאים".

בשנה שעברה, בערב חג הפסח האחרון, היה יוסי בכיתו ביום חופשי מעבודתו כמורה. הוא בישל ארוחת צהריים לילדיו, כשהוא שומע בחדשות דיווחים על הפגנות בכל רחבי הארץ - ימין נגד שמאל, שמאל נגד ימין, והרבה דיבורים ותככים. "הדיבורים האלו מאוד הכאיבו לי", הוא מספר, "אישית אני אדם שלא אוהב הפגנות, והרגשתי רצון חזק לעשות מעשה שיחזק את עם ישראל ושיבטא את מה שאני מאמין בו - שהאחדות היא ערך עליון וחשוב יותר מכל. אני זוכר את עצמי מעמיד את ארוחת הצהריים על השיש, ובאותם רגעים אומר לעצמי: 'זהו, אני הולך לתרום כליה'. באותו רגע עלו במוחי כל הסיפורים של אחי ושל תורמים נוספים שתיארו עד כמה שהאדם החולה נתרם וכל המעגלים והחברה שלו מושפעים מזה, והייתי נרגש מהמחשבה שאזכה להיות שליח לדבר כל כך גדול. שלא לדבר על המניע האגואיסטי, כי היה חשוב לי לעשות מעשה שאדע שבבוא היום הוא ילווה אותי לקב"ה כמו צ'ק ביטחון".

להציל נפשות

סיפורו של יוסי מתחיל למעשה לפני כחמש שנים, כאשר אחיו

מחזה שנראה בחודש שעבר בבית החולים בלינסון נראה היה כלקוח מן האגדות: ארבעה אנשים לבושים בפיוז'מות בית החולים יושבים להם יחד במסדרון, לצידם יושב הזמר יצחק מאיר כשהוא מצויד בגיטרה, בני משפחותיהם עוטפים אותם בחיבוקים נרגשים, וכולם יחד שרים מעומק הלב והנשמה. אילו לא הייתה זו מחלקת השתלות ניתן היה לחשוב שמדובר באירוע כמו בר מצווה או חתונה, אך בשיחה עם יוסי שטרהל, אחד מן הארבעה, הוא מציין: "אם תחשבו על כך - זה לא כל כך שונה", וגם מוסיף בהתלהבות: "חתונה ובר מצווה הן מצווה, ומה עם 'הצלת נפש מישראל', ומה עם 'לא תעמוד על דם רעך'? הרי הן בוודאי גם מצווה, ועוד איזו מצווה - נדירה כל כך שכמעט לא מזדמן לקיים אותה. כשאושפזתי בבית החולים לקראת תרומת הכליה שלי, היה ברור לי שאני רוצה לציין את זה באופן החגיגי ביותר. אז חבשתי כיפה לבנה, לבשתי בגדי שבת, ובמשך 45 דקות הייתי שותף לניגונים ולשירים, יחד עם דוד ברזילי, שתרם איתי בהצלבה, ויחד עם שני המושתלים שלנו".

הצללה מהדרום

עֵיגוֹל לטובה

תרומה באמצעות 'עֵיגוֹל לטובה' היא אחת הדרכים הגאוניות בהן ניתן לתרום לעמותות, מבלי להוציא על כך סכומים גבוהים ובלי להשקיע זמן או מחשבה

החלטתם לעגל לטובת מתנת חיים?

עם הצטרפותך לעיגול לטובה (30 שניות הרשמה), כל עסקה בכרטיס האשראי שלך בסכום שאינו עגול, "תתעגל" לשקל הקרוב ואותן אגורות יתרמו במלואן לעמותת מתנת חיים.

במקרה כזה ממוצע התרומה החודשי עומד על כ-4 ש"ח * 100% מהכסף יועבר למתנת חיים כתרומה * ניתן לראות את סכום התרומה החודשי בפירוט כרטיס האשראי * ניתן לבקש מ"עיגול לטובה" קבלה שנתית על הסכום שנתרם.

קל ופשוט: צלמו ושלחו את הטופס המצורף לווטסאפ 055-5516131

כן, אני רוצה לעגל לטובת מתנת חיים

שם מלא: _____ ת"ז: _____
כתובת מייל: _____ טלפון נייד: _____

חברת אשראי:

☐ ישראלכרטיס ☐ מקס ☐ אמריקן אקספרס ☐ ויזה כאל ☐ דינרס

4 ספרות אחרונות של מספר הכרטיס

ניתן לצרף מס' כרטיס אשראי, במקרה זה יש למלא 4 ספרות אחרונות של הכרטיס
הנוסף בשוליים או בהודעה נפרדת

אפשר גם להירשם באתר מתנת חיים:

[/https://kilya.org.il/he/round-up-he](https://kilya.org.il/he/round-up-he)

או באתר www.round-up.org.il

או בטלפון 055-5516131

זכרו: עיגול לטובתנו יאפשר לנו להגיע לעוד ועוד תורמי כליה פוטנציאליים, להעלות מודעות, ובכך להגדיל את מספר התורמים, כמו גם להמשיך לייעל את הליווי שלנו לתורמי הכליה ולמושתלים הרבים

תרומה במלחמה

אלא שדבר לא הכין את יוסי ודוד לכך שניתוח תרומת הכליה שלהם ייקבע לתאריך שיחול בדיוק בתקופה כה מתוחה, בעיצומה של מלחמה על הבית. שניהם מתגוררים בדרום, וימים אלו אופיינו אצלם בחוסר שגרה מוחלט, אך לשניהם היה ברור שהם לא מבטלים את הניתוח ואף לא דוחים אותו.

"היה לי ברור שאני לא הולך לאכזב שני חולים שממתינים", מסביר דוד, "מעבר לכך, דווקא בגלל הטבח הנורא והבלתי נתפס, הרגשתי זכות אדירה להיות מי שמציל חיים וגואל אנשים מסבל נוראי. הייתי סגור עם עצמי לגמרי, לא עבר לי שום הרהור של חרטה".

הניתוחים התקיימו לבסוף בזמן ובמועד. דוד היה הראשון שנכנס לניתוח, והכליה שלו הושתלה אצל בחור בן 28 שחולה כבר מגיל 16 וצורך סטרואידים באופן תמידי. יומיים לאחר מכן נותח יוסי, והכליה שלו הגיעה למיכאל, בן 53, תושב ראשון לציון, אב לשלושה וסבא לנכד טרי.

"מיכאל עובד בכיר בתעשייה האווירית, ובמשך ארבע השנים האחרונות הוא גם חולה דיאליזה", מספר יוסי. בסיומו של אותו שבוע שוחררו דוד ויוסי מבית החולים, כאשר דוד עובר להתאושש במלון רמדה בירושלים, שם שהו בני משפחתו שפונו משרדות, ואילו יוסי שב ליישוב שבו הוא מתגורר.

שבוע לאחר מכן שוחררו גם המושתלים לבתיהם במצב מצוין, לקראת פתיחת דף חדש ובריא בחייהם. "לפעמים אנשים אומרים לי 'כל הכבוד', והאמת היא שאני פשוט לא מבין אותם", מספר יוסי בכנות, "אילו הם רק היו יודעים איזה סיפוק אני חש, ואיזה תחושת רוממות, הם היו מבינים שלא תרמתי רק למושתל, אלא בעיקר תרמתי לעצמי". ואילו דוד מוסיף: "אני קצת מובך כשאנשים במלון עוצרים אותי או את ילדיי ושואלים אם אני זה שתרם כליה. הם מתייחסים לכך כאילו שזה משהו גדול, אבל אני אומר להם: 'הביטו סביבכם, ראו את כל האנשים שמוסרים את נפשם בימים אלו למען הגנה על עם ישראל. אני בסך הכל מימשתי את ההזדמנות שלי להודות לבורא על מה שנתן לי, ולהוסיף טוב לעולם".

סיפורו של יוסי מתחיל למעשה לפני כחמש שנים, כאשר אחיו תרם כליה דרך מתנת חיים. "כבר אז ידעתי שאני רוצה לתרום גם כן", הוא מספר, "אבל היה חשוב לי לקבל החלטה מהמקום הכי טהור ונקי שיש, לא רק כי 'אחי תרם', לכן למרות שהרצון היה קיים, המתנתי לרגע המתאים".

ומכיוון שיש לו סוג דם שונה משלי, הציעו במתנת חיים שיעשו ניתוח בהצלבה - אני אתרם לאדם אחר, שהתורם שלו יתרם לחברי מהעבודה. בדיוק בנקודה זו השתלב סיפורו של יוסי, שכן הוא נמצא מתאים ביותר לתרום למיכאל".

ומה אשתך אמרה על כך?

"התגובה הראשונה של אשתי הייתה: 'וואו, גם אני רוצה', ומאז היא הייתה איתי בכל רגע ורגע", מספר יוסי בחיוך. דוד, לעומתו, התחיל את התהליך לפני קצת יותר משנתיים. "חבר טוב סיפר לי שהוא התחיל טיפולי דיאליזה. הוא בכלל לא חשב לרמוז משהו, אבל מכיוון שכבר שנים אני עוקב אחרי סיפורים של תורמי כליות, והרצון לתרום כל הזמן מנקר בי, הבנתי שהנה הגיעה ההזדמנות. עוד באותה שיחה הודעתי לו: 'אני אעשה בשבילך את התהליך'". אלא שלקראת סוף מסע הבדיקות, היו עיכובים ובדיקות נוספות שנדרשו מצד בית החולים, ובניתיים הודיע לו החבר

שנמצא עבורו תורם אחר, ודוד המשיך להמתין. שנה בדיוק לאחר מכן הוא קיבל שיחת טלפון נוספת ממתאמת ההשתלות, ששאלה: "מה עם הבדיקות שלך? אתה רוצה לעשות איתן משהו?" וגם הזכירה לו כי בעוד זמן קצר יפוג תוקפן. "שוב הרגשתי את הרצון החזק לתרום", נזכר דוד, "הודעתי לאחות שהפעם אין לי אדם מסוים שברצוני לתרום לו, אך אני מעוניין להתקדם עד לסיומו של התהליך, כאשר בתוך כך יתאימו לי את המושתל".

בזמן שבו סיים דוד את סבב הבדיקות, סיים גם יוסי לעבור אותן, אך שניהם טרם ידעו למי הם עומדים לתרום. באותם ימים פגש דוד במקרה חבר מעבודתו בתעשייה האווירית, וסיפר לו שהוא בקרוב יתרם כליה. "החבר התעניין מאוד ושאל אותי אם אני יודע למי אני תורם", נזכר דוד, "השבתי לו שאין לי אדם מסוים, ואז הגיעה התגובה המפתיעה: 'איזה סוג דם יש לך?' הוא שאל. השבתי לו ושיחתנו הסתיימה. אחרי כחצי שעה הוא התקשר אליי שוב, כשהפעם היה על הקו החבר מהעבודה שזקוק לתרומת כליה. הסתבר שהוא עובד בבניין מולי, אך עד אז לא הכרנו. הוא חולה מאוד וזקוק להשתלה,

תרומה מן הישיבה

"לא כל אחד יכול לתרום כליה, אבל כל אחד יכול לתת מעצמו לזולת", אמר **הרב שלמה פרידמן, ר"מ בישיבת כרם ביבנה**, לתלמידיו שבועיים אחרי שתרם > ויש לו גם מסר: "להוזות על הבריאות, כי דבר לא מובן מאליו"

משה מרקוביץ

הרב פרידמן (מימין) והמושטל, מתאוששים יחד בבית החולים

"אתה רואה מול העיניים כל כך הרבה מחלקות עם כל כך הרבה מחלות לא עלינו, ומבין כמה שצריך להוזות על הבריאות. בנוסף, התרגשתי מאוד לראות את ארגוני החסד השונים שפועלים בבתי החולים, עם שליחים מופלאים שפועלים בימים וגם בלילות במסירות שלא ניתנת לתיאור. מיום ליום ומבדיקה לבדיקה הרגשתי עד כמה שאני רוצה לתרום ומצפה לכך."

של הרב הבר זצ"ל שאמר שלא כל אחד יכול לתרום כליה, אך בוודאי שכולנו יכולים לתרום אופן קשבת, לפתוח את הלב לזולת, או להעניק כל עזרה אחרת לסביבתנו. "הוספתי וצינתי שחז"ל אומרים ש'גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכניה', ואפשר לפרש זאת בדרך דרש שהכנסת אורחים היא מצווה גדולה כאשר נובעת מקבלת פני השכינה, כלומר - כשהיא מגיעה מכך שהאדם מבין שהדרך לקבלת השכינה היא על ידי הכנסת האורחים לביתו. אני חושב שזה הדבר המיוחד ביותר שאפשר ללמוד מהרב הבר, כי מי שקורא את הספר שיצא עליו מבין עד כמה שכל דרכי פעילותו, לא רק במתנת חיים, הגיעו מתוך אותה גישה של חיבור לריבוננו של עולם דרך מעשים טובים לבריות. הלימוד החשוב ביותר שקיבלתי ממנו הוא להכניס את הקב"ה אל תוך חיינו על ידי תורה, מעשים טובים וחסד. הלוואי שכולנו נזכה לעשות זאת מתוך בריאות ושמחה."

משערי מוות, ומרגיש איך שכל מאמץ, כל בדיקה וכל כאב היו שווים".
ומה איתך? איך אתה מרגיש כיום?
"כיום אני נמצא חמישה חודשים אחרי התרומה וחזרתי לעצמי ברוך השם לגמרי. אמנם ההתחלה לא הייתה קלה, במשך הימים הראשונים הרגשתי חולשה וגם חוסר תיאבון, אך הכל השתפר במהירות. אחרי שבועיים חזרתי לעבודה, ואחרי חודשיים כבר לא היה שום זכר לכך שתרמתי. יש גם כמה בונוסים נחמדים שקיבלתי על הדרך - למדתי לאכול בריא יותר וגם להיות מודע לנושא השתייה. כי לתורמי כליה חשוב במיוחד להקפיד על תזונה נכונה ושתייה מספקת".
ואילו תלמידיו של הרב פרידמן הרוויחו מסר חשוב לחיים. "כשחזרתי לישיבה שיתפתי אותם בחוויות שלי מהתרומה", הוא מספר. "כמובן שהדגשתי להם שלכאורה בשנים הקרובות זה לא אמור להיות קשור אליהם ישירות, אבל גם ציטטתי את המשפט הידוע

להכניס את השכינה

במהלך הימים שלאחר הניתוח לווה הרב פרידמן באשתו ובילדיו שלא עזבו אותו לרגע, מה שלדבריו היה חיוני ונצרך. "אני לא חושב שיכולתי לעבור את זה ללא ליווי צמוד של המשפחה", הוא מספר, "זה דבר בסיסי שנדרש גם מבחינה פיזית וגם נפשית".
הניתוח נערך ביום רביעי, ובשבת שלאחר מכן הוא פגש בפעם הראשונה את המושטל שלו בין כותלי המחלקה. "היה מרגש ומאוד נחמד, שוחחנו יחד והייתה אווירה נעימה", הוא נזכר. "מאז אנחנו שומרים על קשר, בדרך כלל משוחחים בערבי שבתות, אני אומר לו ווארט על הפרשה, והוא מעדכן במצבו ומשתף במה שעבר עליו באותו שבוע. לפני כחודשיים הוא הזמין אותי למסיבת הודיה, והיה מרגש עד דמעות לראות אותו בריא וחזק, כשהוא בשיא כוחותיו. אתה ממש רואה אדם שיצא

בהצלחה, ובאותם ימים גם נודע לרב פרידמן על כך שיש אדם שמתאים לקבלת הכליה שלו ומצפה לתרומתו. "מדובר ביהודי בן 48", הוא מספר, "מחלת הכליות התגלתה אצלו רק בשנה האחרונה, אך בזמן הזה הוא הספיק לעבור הרבה מאוד, כי מיד עם גילוי המחלה הודיעו לו הרופאים שהוא מוכרח להתחיל טיפולי דיאליזה כדי לשרוד, וכך באופן פתאומי מאוד השתנה הסטטוס שלו מאדם בריא ומתפקד לחולה כליות המטופל בדיאליזה. כל שגרת החיים שלו נקטעה, הוא סיפר לי שהסבל היה נוראי. בכלל לא מפליא שחייתי וציפיתי לתרום לו. ממש ספרתי את הימים עד הניתוח, ובערב הניתוח כשהרבנית הבר ביקרה אותי והביאה לי כמתנה את הספר שנכתב על בעלה, קראתי אותו בשקיקה, והרגשתי איך שאני מחובר כל-כולי לצעד הגדול הזה. כך ניגשתי לתרומה מתוך תפילה והשתוקקות גדולה".

חסע של ציפייה

תהליך הבדיקות אצל הרב פרידמן התנהל יחסית באיטיות, כאשר לכל אורכו עולים ויורדים שמות שונים של חולים, שבסופו של דבר התבררו כבלתי מתאימים או כבלתי רלוונטיים. "הזדמן לי להסתובב במהלך אותם ימים לא מעט בבית החולים ובמכוני רפואיים לצורך הבדיקות, ובכל פעם מחדש התחזקה אצלי הכרת הטוב לבורא עולם", הוא מספר. "אתה רואה מול העיניים כל כך הרבה מחלקות עם כל כך הרבה מחלות לא עלינו, ומבין כמה שצריך להודות על הבריאות. בנוסף, התרגשתי מאוד לראות את ארגוני החסד השונים שפועלים בבתי החולים, עם שליחים מופלאים שפועלים בימים וגם בלילות במסירות שלא ניתנת לתיאור. מיום ליום ומבדיקה לבדיקה הרגשתי עד כמה שאני רוצה לתרום ומצפה לכך".
בסופו של דבר הסתיימו הבדיקות והוועדות

"אני מאושר שהספקתי לתרום, ברגע האחרון ממש", אומר הרב שלמה פרידמן, ר"מ בישיבת כרם ביבנה. "כשביקשתי לתרום נאמר לי שהגיל שלי הוא על הגבול העליון לתרומת כליה, ומצד שני מבחינות מסוימות יש דווקא יתרון לתרומה בגיל מבוגר. אז הנה, הספקתי ברגע האחרון", הוא אומר בסיפוק. לדבריו, הוא לא חיפש סיבה מיוחדת לתרום, אלא ראה זאת כדרך טבעית להבעת רגשי תודה לקב"ה על הבריאות שנתן לו במשך השנים. "בנוסף, אני מכיר סביבי לא מעט תורמי כליה - יש לי גיס שתרם, וקיימתי איתו לא מעט שיחות לפני שניגשתי לתהליך. יש גם ר"מ נוסף בישיבה שתרם לפני כמה שנים, וכן אברך מהישיבה שתרם. מבחינתי היה מאוד טבעי ומתבקש שאתרום גם כן. ברוך השם זכיתי להורים ולבני משפחה שאוהבים לתת, וזה חלק מהערכים שחונכתי להם".

חלום של נתינה

בערב שבו
יצאה יהודית
אהרוני לתרום
כליה, יצאה
בתה לפגישה
למטרת שיזור
ושבועיים לאחר
מכן התארסה.
"קיבלנו שתי
מתנות יחד",
מספרת יהודית
בהתרגשות

רחל דביר

במשך שנים חלמתי לתרום
כליה, כל כך רציתי לזכות
לעשות את זה, ואפילו
עכשיו אני לא מאמינה שאני
מתראינת על כך, ובאמת
תרמתי, את הדברים הללו
אומרת בהתרגשות ובהודיה עצומה
יהודית אהרוני, תושבת ירושלים ואמא
לעשרה ילדים.

את החלום, כאמור, היא נושאת עימה
כבר זמן רב, אך בפועל היא התחילה
לחשוב עליו ברצינות רק בשנים
האחרונות. "הבנתי שלא יהיה נכון
למשפחתי שאשאב לכך באמצע החיים,
לכן חיכיתי שהבן הקטן שלי יגדל", היא
מסבירה. "כשהוא היה בן שנתיים וחצי
והילדים האחרים היו בוגרים מספיק,
החלטתי שהבית יוכל לתפקד בלעדיי
במשך תקופה, ושאוכל להקדיש את
מלוא הזמן לתרומה. רק אחר כך
הבנתי עד כמה שהיה חכם להמתין,
כי ההתאוששות מהניתוח הייתה קשה
בהרבה מכפי שציפיתי. אני לא אישה
מפונקת, אך במשך כחודש הייתי חלשה
מאוד ולא תפקדתי. העובדה שיכולתי
להרשות לעצמי לנוח ללא כל הפרעה,
הייתה חשובה לאין ערוך".

"למי שהכי זקוק"

יהודית זוכרת היטב את הרגע שבו היא
החליטה לעשות מעשה. "זה היה באחד
הימים כשראיתי בעיתון מכתב של
אישה שמחפשת כליה לבעלה", היא
מספרת. "יצרתי איתה קשר, היא מסרה
לי את הפרטים שלהם, ואני התחלתי
בביצוע הבדיקות הנדרשות. מהר מאוד
גיליתי שהתוצאות טובות וכך המשכתי
להתקדם ולעבור מבדיקה לבדיקה.
אלא שבינתיים נודע לי שהבעל כבר
קיבל תרומה, וכך נעצרתי, כי הרגשתי
שכביכול אין לי בשביל מה להתקדם".
מאז חלפה בערך שנה, ואז הבינה יהודית
שאם לא תמשיך בבדיקות הן יאבדו
מתוקפן. "החלטתי לשוב לתהליך", היא
מספרת, "וכך יצרתי קשר עם מתנת
חיים וחזרתי לביצוע הבדיקות. חלקן
היו מהירות יותר, על חלקן התעכבו,
בחלק מהנושאים ביקשו שאגש לייעוץ.
לא מיהרתי, היה חשוב לי לעבור הכל
ביסודיות ובמתינות".

כשהגיעה יהודית לשלב של ההתאמה
לחולה, היא שלחה את בעלה להתייעץ
עם הגאון רבי אליהו יעקובזון מתפרח
ולשאול האם עליה לבקש ממתנת חיים
פרופיל של חולה מסוים. "הרב השיב
לבעלי: 'לתרום למי שהכי זקוק', היא

"בתי התארסה בדיוק
שבועיים לאחר הניתוח", היא
מבשרת. "למעשה, הפגישה
הראשונה שלה הייתה בערב
שבו הלכתי לניתוח, ומאז
העניינים התקדמו במהירות.
אני לא רוצה לעשות
חשבונות שמיים, אבל
בתחושה שלי היה כאן משהו
שמימי במיוחד שקיבלתי
כמתנה לאחר הניתוח, ממש
חיבוק מבורא עולם".

מספרת, "וזה היה הכלל שהנחה אותי.
לפני פסח יצרו איתי קשר וסיפרו לי
שיש אישה בת 64 שזקוקה לתרומה
ואין במשפחתה מי שיתרום לה. חשבתי
על כך שהיא יחסית מבוגרת, ואולי
יש כאלו שיעדיפו לתרום לצעירים
יותר, אבל זכרתי את הנחיתו של
הרב יעקובזון ומבחינתי זה כלל לא
היה שיקול. השבתי מיד ש'אם היא זו
שזקוקה ביותר, אז אני תורמת".
ויהודית גם הביעה בקשה: "לפגוש את
המושלת רק ביום הניתוח", והייתה
לכך גם סיבה: "כל הזמן חששתי
שיקרה פתאום משהו או שיפסלו אותי,
ולא רציתי לאכזב את האישה החולה.
זה היה הפחד הכי גדול שלי", היא
מסבירה.

חיבוק משמיי

הניתוח נקבע לבין הזמנים של הקיץ.
לכאורה הזמן הכי פחות מתאים
לתרומה עבור אמא לילדים בחופשה,

מה עוד שבדיוק באותה תקופה עמדה
משפחת אהרוני לעבור דירה. "אבל
אני התייעצתי עם הרב יעקובזון גם על
כך", מספרת יהודית, "וההנחיה שלו
הייתה חד משמעית: 'לא לדחות'. הוא
אמר לי: 'תעשי את זה, ומלאכים ילוו
אותך'. ובאמת, אני חייבת להודות שעל
אף ההחלמה הקשה והעובדה שבאותה
תקופה לא יכולתי לתת את כל-כולי
לילדים, כפי שהייתי רוצה, עברה
עליהם חוויה מדהימה עם כל כך הרבה
מסר וערך מוסף. אני בטוחה שזה ילווה
אותם לחיים, אין לי בכך בכלל ספק".
היא גם מבקשת לנצל את ההזדמנות
כדי להודות לבעלה ולבתה הגדולה
שליוו אותה לכל הבדיקות, וכן לילדים
שתמכו ועודדו מאוד. "כולם התלהבו
והיו איתי כל הזמן", היא מדגישה,
"דיברנו על כך המון, גם קניתי את
הספר שנכתב על הרב הבר זצ"ל ונתתי
לכל הילדים לקרוא אותו, אפילו הבן
הקטן ידע לספר לכל אחד כמה כליות
בדיוק יש לו".

את יום הניתוח זוכרת יהודית כמרגש
ומכונן. "פגשתי את המושלת בבוקר,
כחצי שעה לפני הניתוח, כשבעלי, אמא
שלי ובתי נמצאים איתי. המושלת
הגיעה יחד עם בתה, והמפגש היה
מרגש אך גם מביך. נתתי לה במתנה
ספר תהילים ששמה חקוק עליו, וזה
הפשיר קצת את הקרח. היא ניסתה
להגיד לי שהיא כל כך מודה לי, אבל
עצרתי אותה וביקשתי ממנה לא לדבר
על זה. 'מעכשיו הכליה שלך, לאורך כל
החיים', הדגשתי לה".

מאז התרומה חלפו להם מספר חודשים.
אמנם כפי שציננה יהודית, ההחלמה
בשבועות הראשונים לא הייתה פשוטה,
אך לאחר כחודש היא שבה לעצמה
כמעט לגמרי, ומהר מאוד היא שוב
נסחפה אל תוך פרויקט גדול, והפעם
משמח ומרגש במיוחד. "בתי התארסה
בדיוק שבועיים לאחר הניתוח", היא
מבשרת. "למעשה, הפגישה הראשונה
שלה הייתה בערב שבו הלכתי לניתוח,
ומאז העניינים התקדמו במהירות. אני
לא רוצה לעשות חשבונות שמיים,
אבל בתחושה שלי היה כאן משהו
שמימי במיוחד שקיבלתי כמתנה לאחר
הניתוח, ממש חיבוק מבורא עולם".

במשך חצי שנה המתין
נפתלי פינקלשטיין
לתרום כליה, אך בערב
הניתוח פרצה המלחמה
והובילה לדחייה > כעת,
כחודש אחרי שתרם, הוא
משתף בתהליך, בציפייה,
ובתשובתו המחכימה של
הגרב"מ אזרחי זצוק"ל

לתת בשביל לתת

דוד רקובסקי

”אני יודע שסיפורי תורמי הכליות מתחילים כמעט תמיד ב: ‘הכרתי סביבי אנשים שתרמו כליה, והחלטתי לתרום גם כן’. יש גם כאלו שמספרים על חבר טוב או קרוב משפחה שתרם ועורר בהם את הרצון לתרום, אבל אצלי זה בכלל לא היה ככה”, אומר נפתלי פינקלשטיין, תושב מודיעין עילית. “במשך השנים זכורות לי כמה פעמים שמישהו הזכיר באוזניי את הנושא הזה, תמיד הגבתי ש’אם צריך אז למה לא’, והיה נשמע לי הגיוני לתרום, אבל לרגע לא חשבתי שזה קשור אליי”.

לפני שלוש וחצי שנים הוא התחתן, ואז גילה שבשכונה בה מתגוררים חמיו וחמותו יש תורם וגם מושתל. “את המושתל לא הכרתי

אישית, אבל התורם התגלה לי כאדם שאני מכיר היטב מילדות, זהו דוד בלומנטל, אחד התורמים הידועים של מתנת חיים. ניצלתי את ההזדמנות כדי לשמוע ממנו את סיפורו ולשאול את השאלות שעניינו אותי. הוא שמח לחלוק את חוויותיו, ואני נשארתי במקום שבו ברור לי שהדבר נכון ורצוי, אך לא חשבתי שאני בעצמי אעשה זאת”.

תאמין בטוב

אבל כמו שאם אתה מתעניין ברכב חדש אתה מגלה בכל מקום מודעות של רכבים, או שכאשר אתה משפץ את הבית אתה רואה רק קבלנים ושיפוצים, כך גם היה בנושא זה. נפתלי מציין כי הוא שמע פתאום מכל צד ועבר על תורמים שעשו זאת בעבר,

ופתאום מצא את עצמו מתוודע לסיפורים המרתקים, מגלה בהם עניין רב, ומרגיש עד כמה שהוא מתחבר לרעיון.

“באחד הימים, כשכבר ממש חשבתי ברצינות על התרומה, החלטתי לשאול את אשתי לדעתה”, הוא מספר. “סיפרתי לה שלפי כל מה שקראתי, הסיכויים שלי להתקבל כתורם מאוד קלושים, אבל אולי בכל זאת כדאי לי לנסות. אשתי השיבה שמבחינתה אין בעיה, ואף פעם לא מזיק לעבור בדיקות דם. כך עברתי את הבדיקות הראשונות, כששנינו בטוחים שהרעיון יתמסמס בדיקת כפי שהגיע. אבל התוצאות היו דווקא טובות, ובמתנת חיים חזרו אליי והודיעו שאני יכול להתקדם. זה היה שלב שבו הדברים הפכו לרציניים יותר,

והחלטתי לפנות שוב אל דוד בלומנטל, והפעם יחד עם אשתי. שוחחנו איתו, הוא קישר אותי לתורמים נוספים ממודיעין עילית, התייעצתי עם כולם ושאלתי כל מה שהטריד אותי, עד שלבסוף הגענו למסקנה שאני רוצה ומעוניין לתרום. כך ניגשתי למסע הבדיקות שנמשך כחצי שנה עד שלבסוף נקבע תאריך לתרומה”.

ולא פחדת?

“האמת היא שלאורך כל התהליך לא היה אפילו רגע אחד שהרגשתי פחד. זה לא שמדובר במשהו קל או זניח, אבל חונכתי מאז ומעולם שכאשר אנשים עושים טוב, לא יכול לצאת מזה רע. באמת האמנתי שיהיה בסדר, כפי שגם קרה אצל יותר מ-1500 התורמים שהיו לפניי, שאף אחד מהם לא ניזוק חלילה או סובל מנזק בלתי הפיך שניתן לשייכו לתרומת הכליה”.

פלאי הבורא

נפתלי מספר כי בתקופת הבדיקות הופנתה אליו ממתנת חיים השאלה האם יש לו עדיפות לתרום לאדם מסוים, או קריטריונים שחשובים לו אצל המושתל. “ברור שעל כזה דבר לא מכריעים לבד, אלא שואלים דעת תורה”, הוא מציין, “אז פניתי לרבי ברוך מרדכי אזרחי זצוק”ל, שהיה אז לפני מחלתו, ביקשתי ממנו ברכה והצגתי את השאלה. הרב השיב לי בזו הלשון: ‘אתה יכול לבקש שיהיה מישהו שומר מצוות, אך לא לדחוף’. את המילים האלו העברתי הלאה, ובתוך זמן קצר התבררתי על כך שמצאו לי מישהו מבני ברק. התחלתי לעבור מולו את התהליך, אלא שאז התברר שהבדיקות אינן תואמות. לאחר מכן ניסו לקשר אותי למישהו מאזור הדרום, שם היה נראה שהדברים מתקדמים, אך בשלב מסוים התברר שאמא שלו היא זו שתוכל לתרום לו, ושוב ירדה ההצעה”.

ואז הגיעה לנפתלי ההצעה השלישית שהייתה שונה מחברותיה: רוני, אישה בת 32 שעברה לפני כ-11 שנים השתלה, וכעת הכליה חדלה לתפקד והיא זקוקה להשתלה נוספת. “בכלל לא חשבתי פעמיים, זכרתי את דבריו של הגרב”מ אזרחי והבנתי שזו ההזדמנות שלי לתרום, לכן אמרתי שהפרטים בכלל לא משנים לי, אני כבר מאשר”, הוא מספר.

בפועל, נפתלי מציין כי התברר שמלכתחילה אמא של רוני ביקשה לתרום לה כליה, אך לא הייתה ביניהן התאמה, ולכן הוחלט על תרומה בהצלחה, בה אמא של רוני תתרום לבחור מקריית שמונה,

ואילו הוא, כלומר נפתלי, יתרום לרוני. “זה אולי נשמע פשוט, אבל כשאתה חושב על הפלא העצום שיש כאן - לקחת שני אנשים חולים ולתת להם כליות חדשות, מבלי שאף אחד ניזוק או מוותר על משהו, זה לראות את פלאי הבורא באופן מוחשי, לא גמרנו להתרגש”.

דחייה וציפייה

בערב שמחת תורה תשפ”ד התכונן נפתלי לחג בהתרגשות עצומה. כמו כל עם ישראל, גם הוא ציפה לשמוח עם תורתנו הקדושה, אך במקרה שלו הייתה להתרגשות גם סיבה נוספת: למחרת החג, ביום ראשון, נקבע לו הניתוח בו הוא יתרום את כליותיו. אלא שכאשר יצא החג הוא התוודע כמו כולנו לכך שישראל מצויה במלחמה קשה, וגם הבין שזה בוודאי ישפיע על פעילות בית החולים.

“ובאמת, קיבלתי הודעה מענת, מתאמת ההשתלות מבלינסון, על כך שההשתלה נדחתה”, הוא מספר, “ואני חייב לציין שהאכזבה הייתה גדולה מאוד. אחרי כל כך הרבה ציפיות והכנות, רציתי להיות אחרי התרומה, הרגשתי שאני לא מסוגל להמתין עוד”.

במקרה שלו ההמתנה הייתה קשה במיוחד, מאחר שבמקצועו הוא מהנדס בניין ועובד בין היתר עם פועלים פלסטינים. “מאז המתקפה הם לא הורשו להיכנס לארץ, ובעצם הייתי בחופשה כפויה, מבלי לעבור ניתוח ומבלי לקדם כלל את הנושא, והכי קשה - ידעתי כל הזמן שיש מישהי שמחכה לי וזקוקה לכליה שלי. גם הייתה לי הרגשה שרוני חושבת שאולי אתחרט על התרומה ואחליט שלא מתאים לי לתרום בגלל המצב. אז התקשרתי לרבנית הבר וביקשתי שתמסור לרוני שהכליה היא שלה, ואני לרגע לא מתחרט על התרומה. זה רק עניין של זמן עד שהיא תקבל אותה. באמת הרגשתי כך, כי בתחושה הפנימית שלי - אני רק שמרתי על הכליה שהקב”ה נתן לי לשמירה, כדי שיום אחד תגיע ליעד שלה”.

במשך כשבוע נמשכה ההמתנה, עד שנודע לו שנקבע תור חדש לניתוח - שבוע וחצי לאחר התאריך המקורי. “אני זוכר את עצמי מגיע לבית החולים מתוך שמחה גדולה”, הוא מתאר. “מהניתוח אני לא זוכר הרבה, הרי ישנתי, אבל את השעות שהגיעו אחריו אני לא מסוגל לשכוח. אמנם היו כאבים ותופעות לוואי, אך יחד עם כל זאת הרגשתי את השמחה הגדולה ביותר שיכולה להיות. כבר אז יכולתי להעיד בלב שלם: הייתי מוכן לעבור את התהליך הזה שוב”.

מילה של תודה

אני רוני, בת 32, עובדת כאנליסטית בחברת הייטק. התחתנתי לפני כשנה, וכיום מתגוררת עם בעלי בכפר סבא. עד גיל 18 חוויתי חיים רגילים ותקינים, אלא שאז אובחנה אצלי מחלת הלופוס שפגעה לי בכליות. כמה שנים לאחר מכן הגעתי למצב של אי ספיקת כליות, מה שמצריך השתלה ללא כל דיחוי. מכיוון שמצב הכליות היה כה קשה נאלצתי לעבור במשך תקופה קצרה טיפולי דיאליזה, שכמובן השביתו אותי לגמרי, ולא יכולתי לעבוד או ללמוד. בסופו של דבר אבי היה זה שתרם לי כליה, עברנו את הניתוח בבלינסון והכל הסתיים בהצלחה. אלא שלפני כשנה וחצי התוודענו לכך שתפקודה של הכליה מתדרדר, ולמעשה כבר בחתונה שלי ידעתי שהמצב לא טוב. בבלינסון עדכנו אותנו שהכליה לא מתפקדת ושיש צורך בחיפוש תרומה חדשה. הפעם אמא שלי הציעה לתרום, אך כשהיא נבדקה התברר שסוג הדם שלה לא מתאים.

במתנת חיים המדהימים החליטו לעשות לי הצלבה, ויחד עם בית החולים בלינסון הודיעו לי שיחפשו מישהו שיוכל להתאים. זו הייתה תקופה לא פשוטה, אומנם ידעתי שעובדים למעני, אך לא היה ברור שיימצא תורם מתאים, ומי יודע - אולי עד שזה יקרה המצב יתדרדר ואיאלץ לחזור לדיאליזה? חוסר הוודאות היה גדול, עד שהופיע נפתלי, השליח הטוב שלי.

נפגשנו ביום הניתוח והתרגשתי כל כך להכיר אותו ואת משפחתו. נכון שהוא שונה ממני מהותית, שכן אני בחורה חילונית והוא אדם חרדי. ברגע הראשון זה הפתיע אותי, אך ברגע הבא הפך לפרט שולי ביותר. התרומה שלו כל כך מעוררת הערצה, הוא עשה בכך דבר כל כך ענק, אין מילים שיוכלו לתאר זאת. בזכותו קיבלתי מתנה אמיתית - מתנת חיים.

”אני לא מבין איך אתה חי, אתה רוצה להגיד לי שלא הרגשת שהכליות שלך לא מתפקדות?” הנפרולוג שעמד מול מיטתו של יעקב מאיר עבאדי, בחור ישיבה בן 21 בלבד, היה נראה המום מתוצאות הבדיקות. עבאדי אפילו לא עיכל את המשמעות, כשהרופא המשיך: ”עוד היום תצטרך להתחיל טיפולי דיאליזה, ועד שלא תימצא לך תרומת כליה, תמשיך לעבור אותם שלוש פעמים בשבוע. אין ברירה, הדם שלך מלא ברעלים”.

”הסיפור שלי נשמע כמו חלום בלהות”, אומר עבאדי כיום, כשנתיים לאחר אותו מקרה. ”עד אותו יום למדתי בישיבה ובמשך תקופה של בערך חודש הרגשתי כאבים עם כל נשימה ונשימה. בעצתה של אימי הלכתי לרופא בקופת חולים שבדק אותי ואמר שהוא לא רואה כלום. אבל המצב המשיך להתדרדר, ירדתי 30 קילו, הרגשתי חלוש וללא תיאבון, אבל עדיין לא שיערתי שיש מחלה כל כך משמעותית”.

ואז הגיעה שבת חופשית בה חזר יעקב מאיר הביתה, וניצל את הזמן כדי לעזור לחבר לפרק את סוכת בית הכנסת. ”בעוד שאני עומד ומחזיק את הסולם, התמוטטתי ואיבדתי את ההכרה”, הוא נזכר, ”כשיסיפירתי על כך לאמא שלי היא הודיעה לי שאני לא חוזר למחרת לישיבה, אלא הולך לבדיקות דם, וכך אכן היה”.

תוצאות הבדיקות הגיעו כבר בצהריים יחד עם טלפון בהול מהרופא שהורה לו חד משמעית: ”תתפנה הרגע למיון”. עוד באותו ערב אושפז יעקב מאיר, ולמחרת בבוקר אובחן עם כליות קטנטנות שאינן מתפקדות. מכאן הייתה הדרך קצרה לטיפול הדיאליזה המתישים, ולהבנה שאין דרך להיגאל מהם ללא תרומת כליה.

נעזוב לרגע את יעקב מאיר עבאדי שהופך בבוקר אחד ללא שום התרעה לחולה בסכנת

המסע אל התרומה

יוסף כהנא

הרב כהן לא נקט עדיין בשום צעד מעשי, אך כשהגיע למסור את שיעור הדף היומי כהרגלו, ופגש את אחד המשתתפים - יהודי בן 75 בשם חיים, שסיפר לו שהוא זקוק לתרומת כליה, הוא הרגיש שזו ההזדמנות, והודיע לו: ”יש לך תורם”, אך באותה נשימה הוא גם הוסיף וציין שהוא חייב להתייעץ על כך עם אשתו. אשתו של הרב כהן היא אחת הדמויות המוכרות בקהילה החרדית בחיפה - הצלמת מירל'ה כהן, הנחשבת לאומנית צילום ידועה, וכשהיא שמעה על הרעיון היא מיהרה להעמיד את בעלה במקום. ”היא לרגע לא אמרה שאינה מאשרת”, מדגיש הרב כהן, ”אבל היא ניסתה לשקף לי את המציאות כאשר הזכירה לי שאני טיפוס שלוקח על כל כאב ראש קטן שני כדורי אקמול, ואיך ייתכן שאסתדר עם כל הבדיקות ועם הניתוח? היא גם הדגישה: ’לפני שאתה מחליט לחיוב או לשלילה, תברר על זה ותשמע יותר פרטים’. אבל אני כבר הייתי עמוק בתוך הרעיון, ועוד באותו ערב ביקשתי מחברי שתרם כליה בעבר להגיע אליי, כדי לשמוע על כך מכלי ראשון”.

ומה אמר החבר?

”הוא די הפחיד אותי ואמר שלא קל ושיש כאבים, אך גם הוסיף שאת מי שבאמת רוצה לתרום זה לא מרתיע. הוא גם סיפר על הסיפוק הגדול שמלווה אותו כבר למעלה מעשור, והוסיף משפט שרק כיום אני מבין את משמעותו: ’העונש הגדול ביותר של תורמי הכליות הוא שאינם יכולים לתרום בפעם השנייה”.

”עבורי זה הספיק, ההחלטה כבר הייתה ברורה, אך לאשתי היה עדיין קשה, והיו לה גם כמה לבטים קונקרטיים. שאלתי אותה מה יוכל להרגיע אותה, והיא חשבה וענתה לי שאם אדבר עם הרבנית הבר ואציג לפניו את כל השאלות, זה יוכל להרגיע. ביום המחרת

התקשרתי למתנת חיים שמסרו לי את מספר הטלפון הישיר של הרבנית שהתפנתה מכל עיסוקיה והסבירה לנו בסבלנות, ענתה על כל מה ששאלנו ונתנה הסברים. היה יפה לראות שהיא לא משכנעת או מפעילה לחץ, אלא רק מסבירה על הדבר הגדול הזה ונותנת תשובות. בסיומה של השיחה נתנה אשתי את אישורה לכך שאעבור את הבדיקות הראשונות, וכך התחלתי בתהליך, כשאני בטוח כל הזמן שאני עומד לתרום את הכליה לחיים, היהודי היקר שאני מכיר מהשיעור. אלא שמהר מאוד, כבר אחרי הבדיקות הראשונות, התברר שהדם שלנו אינו תואם ושלא אוכל לתרום לו”.

החיים מתהפכים

כפי שיודע כל מי שמתעניין בנושא תרומת כליה, כאשר קיים חוסר התאמה יש תמיד אפשרות לתרומה בהצלבה, בה התורם נותן את כליותו לאדם אחר, ואילו התורם המקורי של אותו אדם, תורם את כליותו לאדם שהתורם הראשון התכוון לתרום לו. הרבנית הבר אכן הרגיעה את הרב כהן בכך ש”נמצא מישהו אחר שיתרום לחיים, ואתה תתרום לאדם אחר”.

הדברים סוכמו, הרב כהן המשיך בינתיים בבדיקות ובמקביל התחיל בתהליך ירידה במשקל, בשל הצורך להוריד עשרה קילוגרם לקראת הניתוח (”בסוף הורדתי 17”, הוא מעיר). באותם ימים הגיעה תקופת החגים, וההתרגשות צברה ממדים חדשים. אמנם מושגל עדיין לא נראה ברקע, אך התחושה של להיכנס לחגים עם הידיעה שעומדים לפני דבר גדול כל כך נתנה את אותותיה על הרב כהן וגם על רעייתו.

עם תחילת חודש חשוון הגיע הטלפון המיוחל. הרבנית הייתה על הקו, והיא שחה לרב כהן: ”אני יוצאת הרגע מבית החולים. יש כאן בחור ישיבה צעיר שהכליות שלו קרסו ונוצר זיהום בכל הגוף. לפי מה שאני רואה בסוג הדם והערכים נראה שיש סיכוי טוב שתוכל לתרום לו”.

הרב כהן שמע את המילים ”בחור ישיבה” וחש צמרמורת בכל גופו. ”כל החיים שלי אני עוזר לבחורי ישיבות ומלווה אותם, זה העולם השני שלי”, הוא מסביר, ”לאחר התייעצות עם אשתי נתתי את אישורי, ומאותו רגע התחלנו בבדיקות ההתאמה. הן לא היו רבות מאוד מכיוון שאת רוב הבדיקות כבר עשיתי לפני כן, ונותר רק לוודא שאני אכן מתאים לתרום לאותו בחור”.

”אני לא הכרתי באותו זמן את הרב כהן”, מצטרף לשיחה יעקב מאיר, ”אבל את הבשורה על כך שהוא קיים ומתעתד לתרום לי קיבלתי סמוך מאוד ליום שהתקבלה הידיעה על כך שהכליות קרסו. הרבנית הבר ביקרה אותי

בבית החולים והרגיעה אותי ואת הוריי בכך שכנראה יש תורם. מאותו יום כל החיים שלי התהפכו. מבן ישיבה שלומד מבוקר ועד לילה, עברתי לבית החולים - שלוש פעמים בשבוע טיפולי דיאליזה, וביומיים הפנויים סדרת בדיקות ממושכת לקראת תרומת הכליה העתידית. היה מאוד מרגש לחשוב על כך, ויחד עם זה גם מאתגר ובהחלט גם מפחיד”.

”איתך ב-100%”

באחד הימים הוזמן הרב כהן לכמה בדיקות בבית החולים, ואשתו החליטה להתלוות אליו ולנצל את ההזדמנות כדי להיפגש פנים אל פנים עם הרבנית הבר. ”זו הייתה פגישה מאוד מכוננת”, הוא נזכר. ”הרבנית קיבלה אותנו בביתה במאור פנים גדול מאוד, שוחחנו איתה ואשתי שאלה את כל השאלות האחרונות שעוד הציקו לה. הרבנית השיבה עליהן בסבלנות, כשהיא מדגישה כל הזמן שאפשר להתחרט עד לרגע האחרון, וכן שבעלה הרב נהג לומר שאם בן הזוג לא חש שלם עם התרומה, הוא לא מוכן לאשר תרומה כזו דרך מתנת חיים, ואכן שמענו על כך כמה וכמה סיפורים”.

שבועיים לאחר מכן זומן הרב כהן ל”יום של בדיקות” בהדסה, והפעם הרבנית הבר ”דרשה” ממנו להגיע ערב קודם יחד עם אשתו, מתוך הבנה שיהיה להם קשה להתייצב בשבע בבוקר לאחר נסיעה מביתם בחיפה. היא גם ארגנה להם מקום לינה מפנק בירושלים.

”החלטנו לנצל את הערב שקדם לבדיקות כדי להתפלל בכותל”, הוא נזכר, ”זו הייתה תפילה מאוד מרגשת. התחננתי וביקשתי מריבונו של עולם שההשתלה תצליח ושהכל ילך כשורה, וביציאה פגשתי את אשתי שסיימה גם כן תפילה מרוממת. היא אמרה לי משפט אחד שהעלה לי דמעות בעיניים: ’אני שלמה עם התרומה שלך לגמרי, אני איתך ב-100%”.

אחרי סבב הבדיקות נותר לרב כהן לקבל רק את אישור הוועדות, וכשגם הוא התקבל החליטו הרב כהן ואשתו שזה הזמן לשתף את ילדיהם בתרומת הכליה, וכן להתארגן טכנית לימים שבהם יעדרו מן הבית.

”הבנות הגדולות שלנו ידעו על התרומה כבר משלבי הבדיקות המוקדמים, אך הילדים הצעירים שמעו עליה לראשונה רק בערב הניתוח”, מסביר הרב כהן, ”כדי להסביר להם את העניין באופן שתואם לרמתם השתמשתי בספר ילדים שכתבה אחת התורמות של מתנת חיים בשם ’הכליה עוברת דירה’, גם סיפרתי להם על יעקב מאיר, הבחור הצעיר שיקבל את הכליה שלי וכולם מאוד התרגשו ושמוחו”.

אלא שדווקא אז, אחרי כל ההכנות, התרחש דבר בלתי צפוי, כאשר אובחן הרב כהן כחולה קורונה, והניתוח נדחה בשבועיים נוספים. ”אך

גם העיכוב הזה היה לטובה”, הוא מציין, ”כיוון שהיה לנו יותר זמן להיערך ולהכין את הבית לקראת ההיעדרות. אני חייב לציין שהמשפחה מסביב תמכה מאוד, וכשבאחת השיחות של אשתי עם הרבנית היא העלתה באוזניה את החשש מכך ש’כל המשפחה והחברים צריכים להתגייס כדי לעזור לנו’, הגיבה הרבנית: ’תני להם לעזור, גם הם רוצים לגעת בשולי הגלימה של הדבר הענק הזה’, והיא כל כך צדקה, כי באמת כולם הרגישו שעומד לקרות דבר גדול, והם רצו רק לתת ולתת. כשחזרנו מהניתוח ציפו לנו בבית אינספור חבילות שוקולדים ופרחים, איחולים והצעות עזרה וסיוע של קרובי משפחה וחברים”.

ואיך עבר הניתוח?

”הניתוח עבר ברוך השם בהצלחה רבה. זה היה יום מיוחד שלעולם לא אוכל לשכוח, הרגשתי בו קרבת אלוקים ברמה שאי אפשר לתאר וניצלתי את השעות הבודדות שהיו לי לתפילה ולהתחברות לבורא עולם. רגע לפני הכניסה לחדר ניתוח, כשהייתי עם עצמי בלבד, עצמתי עיניים ולחשתי: ’ריבונו של עולם, נכנסתי לפה במטרה לתת חיים, אני מתחנן ומבקש ממך שזוכה תמיד להיות בצד של הנותנים ולא של המקבלים’, וככה נרדמתי”.

כליה עם זכויות

לסיפור התרומה של הרב כהן יש גם סוף מרגש במיוחד, שכן לפני כחמישה חודשים הוא קיבל שיחת טלפון מיעקב מאיר שעדכן אותו בבשורה מרגשת ביותר: הוא עומד לסגור ווארט. ”הייתה לי סייעתא דשמיא גדולה מאוד בשידוך הזה”, הוא סיפר לו, ”הוא התקדם באופן מהיר ומוצלח, וקיבלתי את הבחורה הטובה ביותר שיש. אני ממש מרגיש שלכליה שנתת לי יש הרבה זכויות, וסייעתא דשמיא מיוחדת שעוברת גם אליי”.

והזכויות, כפי שניתן לראות, מלוות גם את משפחת כהן. ”כשנה אחרי התרומה עמדתי ללדת את בתנו השמינית”, משתפת מירל'ה, אשתו של הרב כהן, ”אבל הלידה לא התפתחה כמתוכנן, נוצר מצב חירום והבהילו אותי לחדר ניתוח כשמעדכנים את בעלי שאני בסכנת חיים ולא בטוח שאצא משם. אני לא זוכרת מה חלף באותן שעות, כי הייתי מטושטשת, אבל כשהעבירו אותי להתאוששות ראיתי את הצוות מוחא כפיים ומודיע לבעלי שהכל כשורה. אחת האחיות שהכירה אותנו, לא התאפקה ואמרה לכולם: ’יש משהו שאני יודעת ואתם לא - לפני שנה היהודי הזה נתן חיים למישהו אחר, והנה עכשיו הוא קיבל מתנה ניסית וכפולה - אישה ותינוקת במתנה”.

שרה ווסנר
נסה לארץ
שלוש פעמים
כדי להיבדק
ולתרום כליה,
אך היא רואה
זאת כהשקעה
שולית < "זכיתי
להציל חיים",
היא מתרגשת,
ויש לה גם חלום
שברצונה לחמש
דווקא בלונדון

רחל דביר

ו הייתה שבת חורפית שגרתית. שרה ווסנר המתגוררת בלונדון, פתחה כהרגלה את 'עיתון משפחה' באנגלית, כדי לעיין בו, אלא שאז נשרה מהעיתון חוברת קטנה - הייתה זו חוברת שהופקה על ידי 'מתנת חיים', ובה הופיעו סיפוריהם של תורמים.

במקום לקרוא את העיתון, מצאה את עצמה שרה מעיינת דווקא בחוברת, וקוראת סיפור אחר סיפור. "כל אחד מהמוראיינים עורר בי השראה עצומה", היא מספרת, "ועם כל סיפור התחזקה בי התחושה שגם אני רוצה לתרום. במוצאי שבת החלטתי שאני לא נותנת להתרגשות לדעוך, וכבר עכשיו, כשהרצון כל כך חזק, אני שולחת מייל למתנת חיים". המייל נשלח, אלא שהוא דווקא לא הוביל ישירות לתרומה, שכן במתנת חיים קישרו אותה לאחד מבתי החולים בארץ, שם שמעו על כך שבעברה ארבעה ניתוחים קיסריים ולא ששו לנתח אותה. כנראה שגם המגורים בחו"ל לא תרמו לעניין, וכך הוקפא הרעיון.

בידיו של בורא עולם

שגרת החיים המשיכה, יום רדף יום, ובאחד הימים נודע לשרה על כך שבקהילה שלה בלונדון יש אישה שזקוקה לתרומת כליה. "כמובן שמיהרתי לפנות למשפחתה", מספרת שרה, "הם קישרו אותי לבית חולים בלונדון שבו היא מטופלת, דווקא שם לא נבהלו מכך שעברתי ניתוחים קיסריים, אך כנראה שלא התאמת, שכן לא חזרו אליי".

שרה עוצרת לרגע, ומדגישה כי במבט לאחור היא רואה איך שמשמייים כיוונו אותה באופן ישיר לתרום לאדם שקיבל ממנה לבסוף את הכליה. "נועדתי עבורו, ולכן כל תרומה אחרת שניסיתי בדרך, פשוט נעצרה".

למי אם כן תרמת?

"הייתה כאן השגחה פרטית מאוד גדולה, כיוון שבאחד הביקורים שלי בארץ פגשתי חברה טובה מהעבר. כששוחחנו ודרשתי בשלום ההורים שלה, היא השיבה לי

שאביה במצב לא טוב, שכן הכליה שקיבל בתרומה מאחותו לפני כ-19 שנה חדלה לתפקד, והוא זקוק בדחיפות לכליה חדשה. לא האמנתי למה שאני שומעת, ומיד נזפתי בחברה: 'את יודעת שתמיד אני מדברת על כך שאני רוצה לתרום כליה, למה לא פנית ישירות אליי?' לא חיכיתי לתשובה, ולמחרת בבוקר כבר התחלתי בתהליך".

הפעם בחרה שרה להתנהל מול בית חולים אחר, שם דווקא לא ראו בעיה בניתוחים הקיסריים שעברה, והזמינו אותה ליום של בדיקות. "הבדיקות עברו במהירות על הצד הטוב ביותר, בלי שום סיבוכים או בעיות מיוחדות", מציינת שרה, "אמנם נדרשתי להגיע עוד שלוש פעמים נוספות במיוחד לארץ כחלק מהתהליך, אבל זו הייתה מבחינתי הזדמנות לבקר את הבנות והנכדים שלי שמתגוררים כאן, כך שאפילו שמחת".

ובכל זאת, לא חששת מהניתוח?

"האמת היא שלא חששתי בכלל. הרגשתי באופן המוחשי ביותר שאני נישאת בידיו של בורא עולם ושהוא מלווה אותי מקרוב. הספק היחיד שהיה לי התעורר אחרי הוועדה הרפואית. אחת השאלות שנשאלתי שם הייתה: 'איך תגיבי אם הכליה לא תיקלט?' באותו רגע הרגשתי שהנשימה שלי נעצרת. השאלה אכן הייתה במקומה. השבתי בכנות שאני לא יודעת איך אגיב, ויצאתי מהוועדה מהורהרת. בדיוק באותו שבוע פורסמה בעיתון כתבה על הרב זצ"ל, שכן היה זה היארצייט שלו. בין היתר סיפרה שם תורמת כליה שבאה אליו כולה בוכה, כשהתברר לה לאחר תשעה חודשים שהכליה חדלה לתפקד אצל המושתל, והיא לקחה את זה קשה מאוד. תגובתו של הרב הייתה: 'אם כך, השכר שלך גדול יותר, כי אין לך שום שכר בעולם הזה, והשכר הוא כל-כולו לעולם הבא'. המשפט הזה חיק אותי, ומאותו רגע עברו לי כל הספקות. ידעתי שאני ממשיכה ומתקדמת".

הזדמנות שהיא זכות

בערב שלפני התרומה אושפזה שרה בבית החולים, כשבעלה מלווה אותה, ושתי בנותיה מצטרפות גם כן. למחרת היא קמה מוקדם כדי להספיק להתארגן, ובתוך פחות

משעה כבר הובלה לחדר הניתוח. "הלב שלי דפק", היא מודה, "אבל אני חייבת להודות שלא חשתי אפילו טיפ-טיפה של פחד. הייתי רגועה לגמרי, משמייים השרו עליי רוגע מיוחד".

ומתי פגשת את המושתל שלך?

"נפגשתי אתו ועם אשתו בבית החולים, בערב הניתוח, וזה היה מאוד מרגש. כבר בתחילת השיחה הבהרתי לו את מה שאני מרגישה: 'אל תרגיש שאתה חייב לי משהו, כי הייתי תורמת בכל מקרה, ומשמייים כיוונו שהכליה תגיע אליך. היא פשוט נועדה לך מאז ומעולם".

הפעם הבאה בה נפגשו הייתה למחרת. "הופתעתי מאוד לראות שלמרות שהוא החולה ואני הבריאה, היה נראה שהוא מרגיש הרבה יותר טוב ממני", מציינת שרה בחיוך, "האמת היא שזה שימח אותי מאוד, ונתן לי הרגשה טובה, היה ברור שהכליה החדשה מתפקדת ועושה את העבודה כמו שצריך. אמנם הוא עדיין שכב במיטה, אבל ראו עליו שהוא מרגיש הרבה יותר טוב".

שרה הופתעה כשיומיים לאחר הניתוח הופיעה בחדרה הרבנית הבר, שבאה לבקר ולדרוש בשלומה. "אנחנו מכירות כבר הרבה שנים, וכשהיא סיפרה לי שהיא הספיקה באותו יום להיות גם בסורוקה ובבלינסון, ועוד להגיע אליי להדסה, הייתי המומה. איזה עוצמות מיוחדות יש לאישה הזו".

שלושה ימים אחרי התרומה שוחררה שרה מבית החולים, והמשיכה משם לבית מלון, שם שהתה עם בעלה במשך שבוע, ולאחר מכן שבה לביתה בלונדון. "ההחלמה שלי הייתה מדורגת, אבל השיפור ניכר ממש מידי יום", היא מספרת, "ואחרי שבועיים כבר לא היה זכר לאותן תחושות. מאוחר יותר, כשהסתובבתי ברחוב ואנשים עצרו אותי ושאלו איך אני מרגישה, כי שמעו שתרמתי, לקח לי רגע להבין מה הם רוצים ממני. בחסדי שמייים עבר הכל ללא שום זכר".

כשלושה חודשים אחרי התרומה זכתה שרה להוביל את בנה לחופה, ולרקוד בחתונתו במלוא המרץ. "רקדתי כמו שבגיל עשרים לא רקדתי", היא צוחקת, "אני לא יודעת אם זה קשור לשמחה הגדולה שבחתונת הבן, או פשוט להחלמה המלאה שלי, כי באמת חזרתי לעצמי לגמרי, וכפי שאמרתי לרבנית הבר - אם יפתחו סניף בלונדון לעידוד תרומות, אני הראשונה שאתנדב בו, כי מדובר בזכות גדולה כל כך, ואני רוצה לזכות להמליץ על כך גם לאחרים".

תרומה מלונדון תצא

אחרי שנתיים של בדיקות וציפייה גדולה לניתוח, הגיע היום בו
תכנן שמואל הבר לתרום כליה, אלא שאז הודיעו לו כי הניתוח
לא יתקיים > לצד האכזבה הגדולה, חשב שמואל דווקא על
המושג, וזה הוביל למחזה מרגש במיוחד

וזו למעשה הייתה הפעם הראשונה בה
נפגשנו. הוא נכנס לחדר שפוף, בקושי
הצליח להרים את העיניים. אבל אני
חיבקתי אותו והודעתי לו: 'אל תדאג,
מה ששלך - שלך, ואם לא תקבל עכשיו,
אז בעזרת השם בהמשך, אני לא נעלם
לשום מקום'. ראיתי בבת אחת איך
שאורו עיניו, כולם סביבי בחדר בכו,
והאווירה הייתה מאוד מרגשת. שבוע
לאחר מכן התקיים הניתוח, וברוך השם
עבר בהצלחה רבה".

לא רק הניתוח הצליח, אלא גם תקופת
ההחלמה שלאחר מכן. "ההתאוששות
הייתה לגמרי סבירה", מספר שמואל,
"אמנם השבועיים הראשונים היו קצת
קשוחים, אך לא באופן שמקשה על
החיים, אפילו לא השתמשתי בכמות
המקסימאלית של משככי הכאבים
שהביאו לי. בתחילה אמרו לי שהכליה
נקלטה היטב אצל המושג, ושמחתי,
אולם כעבור שבוע בערך הסתבר
שנוצרה דחייה, והמושג נשאר
באשפוז במשך כשבועיים נוספים, עד
שלבסוף שוחרר בריא ושלם. עד היום
אנחנו משוחחים מידי פעם, והאמת היא
שלפעמים הוא נשמע לי חזק אפילו
יותר ממני".

שבועיים אחרי הניתוח כבר שב שמואל
לעבוד מהבית, ולאחר שבועיים נוספים
הוא חזר לעבודתו במשרד. "רק אז
הבנתי את גודל קידוש השם שיש
בתרומה שלי", הוא מציין, "כי אני עובד
במשרד גדול שבו יש כ-2000 עובדים,
רובם אינם נמנים על המגזר החרדי.
כשהעובדים ראו שדווקא אני, חרדי
וחסיד חב"ד, הוא זה שתרום כליה, זה
ריגש אותם מאוד, ובפרט שהתרומה
שלי הגיעה דווקא לאדם שאינו דתי".

**ואי אפשר שלא לשאול - איך
אתה מרגיש כיום?**
"היום?" הוא מחייך, "אני נמצא כבר
כחצי שנה אחרי התרומה, ולפעמים
שוכח אפילו שתרמתי..."

הדרך, וכך ניגשתי למשימה".
תקופת הבדיקות נמשכה על פני מספר
חודשים. "במהלך הזמן הזה הדגשתי
למתנת חיים שאין לי בקשות מיוחדות
למי אני רוצה לתרום", מספר שמואל.
"בהתאם לכך הם ניסו להתאים לי שני
אנשים, שכל אחד מהם נפסל בשל
סיבה אחרת, ואז הגיע האדם השלישי
שברוך השם קיבל לבסוף את הכליה".
על המושג שלו מספר שמואל:
"מדובר בבחור צעיר עם מחלת כליות
תורשתית, גם אביו מושגל כליה. במשך
כשנתיים הוא היה יוצא לעבודה בשעות
היום, ושלוש פעמים בשבוע מגיע
בשעות הערב לטיפול דיאליזה. בעיניי
זה היה מעורר הערצה - לראות עד כמה
שהוא מוכן להתאמץ כדי לחיות חיים
תקינים, לא רוצה לפגוע בעצמו, ומוכן
לעבוד לשם כך קשה".

"מה ששלך - שלך"

כפי שמקובל בבית החולים, שמואל
אושפז בערב שלפני הניתוח, הוא
עבר את הבדיקות האחרונות, כמו גם
את ההכנות הנדרשות, והלך לישון
בהתרגשות ובציפייה. בבוקר הוא יצא
להתפלל בבית הכנסת, אך כשחזר
לחדרו ציפתה לו אכזבה, כשאשתו
הודיעה: "לא יהיה היום ניתוח", וגם
הסבירה שהאחות הגיעה קודם לחדר
והסבירה שלמטופל עלה החוסם. אמנם
לא משהו מסוכן או בעייתי, אך לא ניתן
לעבור ניתוח בכוה מצב.

"כמובן שהיה לי קשה לשמוע את זה,
אחרי שכבר התכוננתי והכנתי את
עצמי מכל הבחינות הנדרשות, וגם
עדכנתי את בני המשפחה ואת החברים
לעבודה", מציין שמואל, "אבל אז נכנסה
לחדר מתאמת ההשתלות וסיפרה לי
שלמושגל קשה עוד יותר ממני, שכן
הוא חושש שלא אמתין לו ושאויל
אוותר על התרומה. בהחלטה של רגע
ביקשתי מהמתאמת לקרוא למושגל,

מ
עולם לא העלה שמואל
הבר בדעתו כי מראהו של
אדם שותה כוס מים יגרום
לו לדמוע מהתרגשות,
אבל כך בדיוק היה. זה קרה למחרת
הניתוח בו תרום כליה, כאשר הוא נכנס
לחדרו של המושגל שלו, וגילה אותו
יושב במיטה ולוגם כוס מים - לגימה
אחר לגימה. "במשך שנתיים הוא היה
בדיאליזה, נאסר עליו לשתות והוא היה
חייב להיצמד לדיאטה מחמירה מאוד",
מסביר שמואל. "ההרגשה הזו שהיית
שליח טוב כדי להוציא יהודי לחירות,
לפתוח לו את הדלת לעולם טוב ובריא
יותר, זה משהו מרגש שאי אפשר לתאר
במילים".

ההחלטה: להציל חיים

אל מסע התרומה החליט שמואל לצאת
לפני כשנתיים וחצי, אחרי שבמשך שנים
הזדמן לו להיחשף לאנשים שתרמו
ולסיפורים של תורמים ומושגלים.
"ראיתי בכל המקרים שמדובר באנשים
שחוו אי נוחות מסוימת, אך אצל כולם
היא חלפה והם חזרו לחיים רגילים
לגמרי. התחושה שלי הייתה שמדובר
באי נוחות זמנית בלבד, ומנגד לכך יש
אפשרות להצלת חיים אמיתית. הרצון
לתרום התעורר אצלי מיד ורציתי
מאוד לעשות את זה. אבל חלף זמן עד
שהכתה בי ההבנה הסופית: 'זהו, אני
רוצה לתרום'".

שמואל מציין שכמובן לפני שהוא ניגש
לתהליך, הוא שוחח עם אשתו וביקש את
הסכמתה. "התגובה של אשתי הייתה
מפתיעה: 'גם אני רוצה לתרום
כליה'. כמובן שהיה ברור לשנינו
שלא ייתכן שנעשה זאת יחד,
ואולי היא עוד תתרום
בעתיד, אבל דבר אחד
היה ברור - היא
לצידי כל

לחזור לחיים

דוד רקובסקי

מוסיפים אור לעולם

תורמים למתנת חיים

תרומות כספיות מאפשרות לנו לגייס
תורמי כליה חדשים

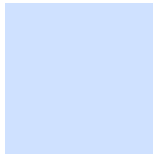
עיגול לטובה:

קנו בכרטיס אשראי,
תעגלו לשקל הקרוב
ותשלחו לנו את האגורות!
<http://bit.ly/MC-RU>

לתרומה למתנת חיים דרך ביט

<https://bit.ly/MC-BIT2>

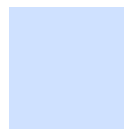
העברות בנקאיות:

בנק מרכנתיל-17
סעיף כנפי נשרים-661
מספר חשבון 62951787
על שם "מתנת חיים"

צ'קים לפקודת
מתנת חיים יש לשלוח ל:
מתנת חיים כנפי נשרים 15
ירושלים 9546427

לתרומות מאובטחות באשראי:

<https://bit.ly/MCHOV>

סרוק את הקוד כדי לבצע תרומה
בטוחה בכרטיס אשראי

מתקשרים למתנת חיים

ומבררים על אפשרויות
לתרומת כליה

במספר: 02-5000755

או במייל:
info@kilya.org.il

מתנת חיים

מיסודו של הרב ישעיהו חבר זצ"ל

מוקד תרומות: *2716

judy@kilya.org.il

ניתן לתרום בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות'

למתנת חיים אישור מס הכנסה לענין תרומות לפי סעיף 46

